

PODNART

Historična topografija Kranjske (do leta 1500) ne omenja kraja Podnart.

Vir: Historična Topografija Kranjske do 1500 (zrc.sazu 2016: avtorji Miha Kosi, Matjaž Bizjak, Miha Seručnik in Jurij Šilc)

1754

orth Podtnardt (Podnart)

Michael Thomaschin keuschler 48. sein weih Gertraudt 35. tochter Elisabeth 12. Gertraudt 9. Agnes 3. Maria 1/ 4 tl. inwohnerin Maria wittib 26. tochter Hellena 3.

Thomas Finschiger keuschler und müllner wittiber 68. sein sohn Georg 45. sein weib Elisabeth 30. sohn Warthelme 6. bruder Petter 43. inwohner Georg Janz 50. sein weib Elisabeth 47. sohn Michael 17. item inwohner Warthelme Pissouiz 30. sein weib Margareth 28. sohn Thomas 11. Valentin 4.

Andree Paulitsch keuschler 23. sein weih Hellena 25. sohn Blasius ½. lokharin Hellena 14. bruder Urban 20.

Joseph Paulitsch keuschler 42. sein weib Maria 38. sohn Martin 18. tochter Dorothea 16. kneht Simon 35. magdt Dorothea 30.

Vir: Gorenjske družine v 18. stoletju

Kmetje iz vasi Zgornja, srednja in Spodnja Dobrava, Prezrenje in Podnart so bili vsi podložni gospostvu Radovljica, kar je, kot smo doslej videli, zelo redko. Ne vemo ali tvorijo svojo sosesko... V Dobravah prevladujejo kajžarji, nekaj je kmetov, eden je polovični, najdemo tudi gostače in to celo pri kajžarjih. Podobno je tudi v Prezrenjah in Podnartu. Zadnja je vas Mišače, kjer kot zemljiški gospod prevladuje gospostvo Radovljica, najdemo pa podložne tudi tamkajšnji cerkvi, župniji Mošnje ter po enega gospostvoma Bled in Kamen. Dva radovljiška podložnika imata polovične kmetije Če je bil popisovalec Erlah dosleden, nas preseneča majhno število obrtnikov.

Vir: rodoslovje.si

V visokem srednjem veku, pred gradnjo deželnih cest (pred vozarji), je bilo pod sotočjem teh dveh rek brejšče, prehod čez vodo iz Ljubelja v Furlanijo.

Vir: Srednjeveške železarske poti v gornji Gorenjski (avtor Tine Jarc)

Tri kmetije Rjavček (furmani, po konju rjavcu), Kožar (po strojenju kož ob vodi) in Podnartovec (pod nartjo) so spadale pod lancovski Pusti grad radovljiških Ortenburžanov.

Vir: Krajevna skupnost Podnart

Prve štiri hiše so bile Turkova, Topovčeva (danes podrta), Borštnikova in Vazarjeva.
Vir: Krajevna skupnost Podnart

1763

Podnart na jožefinski vojaški karti

Hlebce na jožefinski vojaški karti, 1763-87

Vir: mapire.eu

Orig. Vir: Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787

(avtorja: Vincent Rajšp in Aleksander Serše)

Podnart je na vojaškem zemljevidu, nastalem med leti 1763 in 1787 označen kot majhen zaselek nekaj hiš. Pomembnejša so bila okoliška naselja, npr. Vošče (zaradi cerkve) in Zaloše (zaradi kmetijskih površin). Podnart je bil je zaselek ob poti, po kateri so tovorili žeblje iz bližnje Kroke in Kamne Gorice, saj na tem mestu še danes stoji most čez reko Savo.

V opisu kraja je navedeno, da je od Vošč (danes Ovsiše) oddaljen četrtno milje in skozi teče potok Lipnica (pri izviru imenovan Grabnarica). Potok je širok 5 do 7 čevljev in ima ilovnato dno. Navedeno je tudi, da nikoli ne presahne.

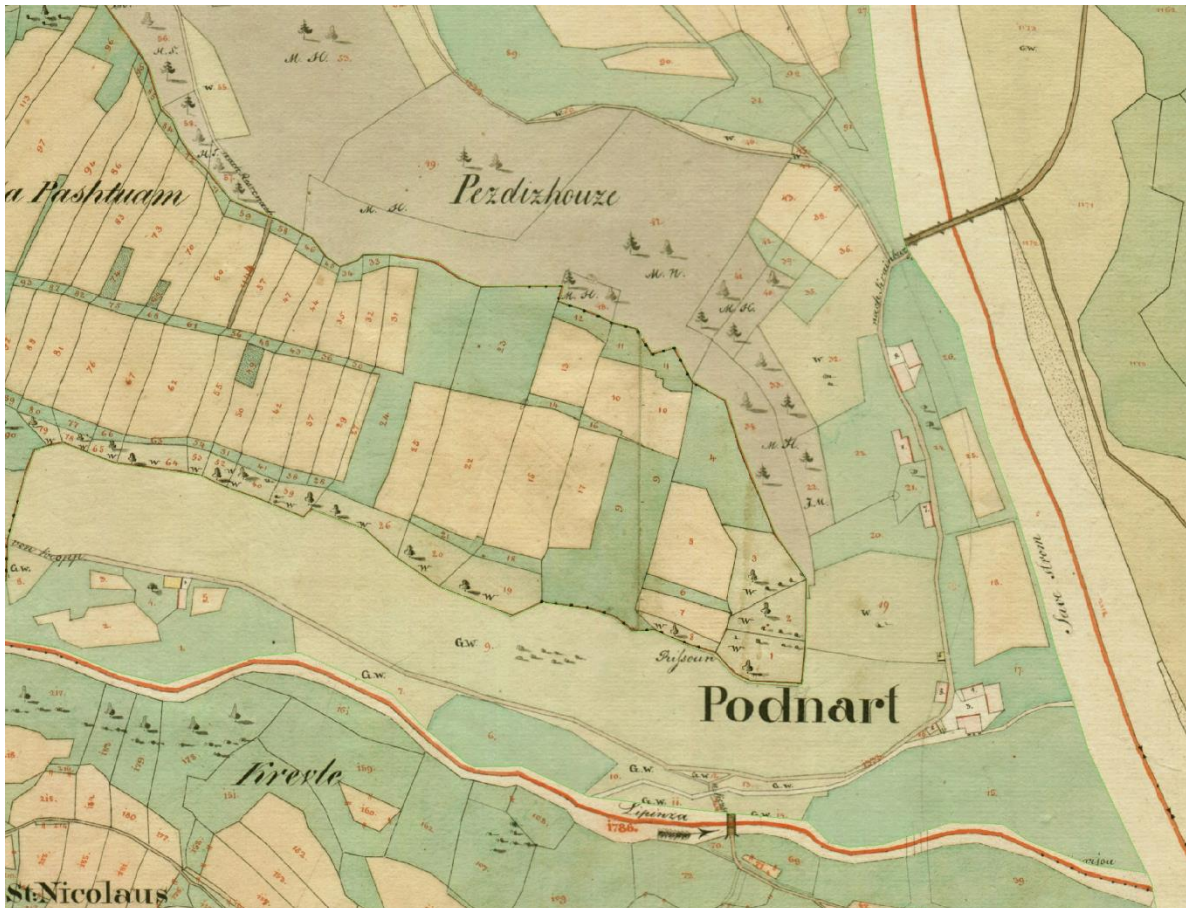
Okoliške poti so opisane kot ilovnate in široke 5 do 6 čevljev in posledično primerne le za lahke vozove. Pot, ki pripelje iz Kroke in Kamne Gorice, in vodi čez most naprej do deželne ceste, je zaradi transporta z železnimi izdelki vedno prevozna in v dobrem stanju. Pot vodi tudi čez potok Lipnica v Vošče, proti severu v Zaloše, vzhpe pa se tudi na Dobravo.

Zapisano je še, da kraj obdajajo visoki gozdovi in strmo gorovje Jelovica, zato je dostop mogoč le po začrtanih poteh.

Vir: Rajšp, Serše, Trpin, Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763-1787, 82. Op.:
Povzeto po: Podnart - Naloga pri predmetu seminarske vaje iz novejšje zgodovine (avtor Boštjan Potočnik)

1827

Brda na karti franc. katastra, 1827

Vir: Franciscejski kataster (<http://giskd6s.situla.org/giskd/>)

Na sliki v katastru iz leta 1827 se Podnart ni veliko spremenil. Ujet med reko Savo na vzhodu, potokom Lipnico na jugu in pobočjem Dobrave na zahodu, se je nekaj kmetijskih površin razširilo proti severu. Naštejemo lahko 9 stavb, ki so najverjetneje namenjene bivanju in potrebam kmetijstva. Skozi vas še vedno peljejo iste poti.

Vir: Podnart - Naloga pri predmetu seminarske vaje iz novejšje zgodovine (avtor Boštjan Potočnik)

Hiš. št. in vulgo imena domačih, (FK 1827 / SA 1890) ter poknjiženo vulgo ime :

1. Podnartouz	Podnartovc	Pri Podnartovcu
2. Gregor	Gregor	/
3. Jantcher	Jančer	Pri Jančku
4. Mlinar	Kovačija	/

5. Mlinar	Mlinar	Pri Kožarju
6. Erjautsheg	Erjavček	Pri Rjavčku
7. Stuller	Bank	/

Vir: RAGOR

Število hiš v Podnartu:

Popis (1754)	4 hiše
Jož. karta (1763-87)	4 hiše
FK (1827)	7 hiš
Zakonik (1857)	7 hiš
Popis (1869)	17 hiš* (gradnja železnice)
SA (1882)	7 hiš
Imenik (1884)	11 hiš
Leksikon DB (1936)	27 hiš

Vir: DAR

Podnart v starih časopisih (do prve svetovne vojne):

1779

Velika povodenj leta 1779 - Velika povodenj, ki je bila pred božičem l. 1779. na Globokem, v Otočah in Podnartom je odnesla Sava mostove, v Kamni Gorici je bilo zasutih nekaj hiš in kovačnic. Njegov kapelan Luka Wirtitsch je šel pred svetim dnevom čez Radoliški most na Dobravo, kjer je ostal deset dni, da so hodili ljudje lam k službi božji. . / Lavtižar, 1897 /

1852

Iz Gorenjsiga 16. nov. Gorenci smo bili pa le spet zaperti, namreč: z leve strani Save nismo mogli z vozmi v Krajnj in Ljubljano kot pod gorami skoz Begne in Teržič, in iz spodnje desne strani nismo mogli z vozmi v Radoljco in v dolino kakor spet skoz Teržič in pod gorami, kjer Radoljški most, kteriga je še lani o vsih svetih povodinj pobrala, se še delati ni perčel; nad Posavcem se je bila pa roženkransko nedeljo velika cesta posedla in dotični gričik se je tako razrušil in umočiril, da je bilo nekej časa komej peš čez priti. En dober teden sem so pa že toliko prerili, de se s samci in drugimi nepreteškimi vozmi že skoz pride. Ali bo cesta tu kaj stanovitna kali? Javaljne, sem slišal ljudi semtertje se pogovarjati in pričkati. Mnoge misli so se zastran izpeljave velike ceste razodevale, kterih nektere sem pobral, in jih »Novicam« podam.

Nekteri menijo, de bi se nova cesta iz velike ceste v Teržič, od "Jana" naravnost proti Otoku speljala, ker tako bi bilo v dolino nar bližej. To je res, toda gerdi grabni, močirja in samota, po kterih bi cesta šla, in deljava posipa (šute) so tudi v prevdark vzeti. Drugi menijo, de bi se cesta le močirja nad Posavcam ognila, ker bi se dva mosta čez

Savo naredila in vsa stara cesta bi ostala, tode dva mosta čez Savo sta draga in še negotova reč, ker Sava pod Posavcam zlo pod cesto bije in jo podmeljuje. Tretji menijo, de bi se cesta koj iz Nakelskiga polja za in čez Bistrico v Podnart spustila, (v tem primerleji bi se ognila vsim štirim hudim klancom: Bistriškemu ali Jurčkovimu, Osranku, Gobovcu in Dobropoljskima, kateri so na vse strani dovolj nevarni in zamudni), ali pa, če se že hoče Bistriški most in stara cesta ohraniti, iz Podbrezja v Podnart, kamor bi se dala tako speljati, de bi ne imela eniga pavca pada na sežinj. Od Podnarta bi šla za Rebrijo, kjer je zgolj pešenoškálnata zemlja, ali nad Kamnogorico na Radoljco, ali pa skoz Lancovo na Lesce. Se ve, de bi bilo tu noviga mosta čez Savo treba. Ta cesta bi bila iz doline scer en malo ovinčna, pa bi bila večidel ravna in med hišami, približala bi se slovečima fužinarskima tergama Kropi in Kamnogorici, in pa neizsekljivi llovci, ktera Gorensko stran z dervmi in ogljem zaklada, in ktere les - v Terst izvožen in v barke podelan - menda le po vsi h morjih plava. Tudi bi morebiti nar manj stroškov htevala in jih nar pred povernila. – Vender kakor o družih tako je tudi o ti reči: kolikor glav, toliko misel, in vsaka ima po svoje prav, in če ne družiga, saj leto: per cestah je zaslužik in še marsiktera zložnost.

Letina je bila bolji, kakor smo so je o spomladi nadjali. Ozimina nam je bila pozebla. Vse smo mogli o spomladi vnovič obsejati. Za seme in jed vse kupovati, nam je o spomladi kej terda bila, vender se je jarina dobro obnesla. Godilo se nam je kakor tistim, od kterih psalm pravi: „Jokali so, ko so semena sejali; pa z veseljem bodo prišli snopja nosit“. - Krompir je scer še gnjil; pa je bil vender bogatej kot ene leta sem. – Ajde smo le malo dobili. Čebele so bile tako lahke, de bo komej pleme ohraniti. Otavo so nam deževja in povodnji večidel spridile. Ozimine nismo veliko sejali, nekej zavolj pomanjkanja semen, nekej za volj vedniga deževja in nekej morebiti tudi iz strahu pred prezgodno in prerokovano hudo zimo. - Kar smo pa vsejali, se lepo vrastuje. Bog z vami in z nami!

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 20. 11. 1852

1857

Vir: Deželni vladni list za krajnsko kronovino, 31. 12. 1857

Op.: Številke nam povedo, da je leta 1847 v sedmih hišah v Podnartu živelo 48 ljudi.

1864

Železnic nam je treba. Gosp. Fid. Terpinc, predsednik kmetijske družbe, je načrtal pot, po kateri gre brez vseh over in težav železnica iz Ljubljane v Belak, tako-le: od ljubljanskega kolodvora gre proti Št. Vidu; odtod doli proti Savi do Medvod, kjer bi kolodvor na desnem Soričinem bregu; od Medvod gre prav zložno do Godešič blizo Loke, kjer bi bil kolodvor za Loko, Železnike, Poljane itd.: od tod gre čez soriško polje proti Drulovki pred Kranjem, zapusti gornje polje in se doli poda na desni Savini breg, kjer bi pred mostom v Kranji bil kolodvor; od tod gre poleg Save do gornje Besnice proti Podnartu, kjer bi postaja bila za Tržič, Kropo, Kamnogorico, pod Radolco gre čez Savo in pri Bleškem mostu bi bil kolodvor za Radolco, Bled, Bohin itd.; potem gre na levem bregu naprej do Jesenic na Kranjsko goro, Belo peč in proti Trebižu se

zasuče čez Arnoldstein v Belak brez vseh težav, tako, da na tej poti ji ne enega predora (tunele) ni treba.

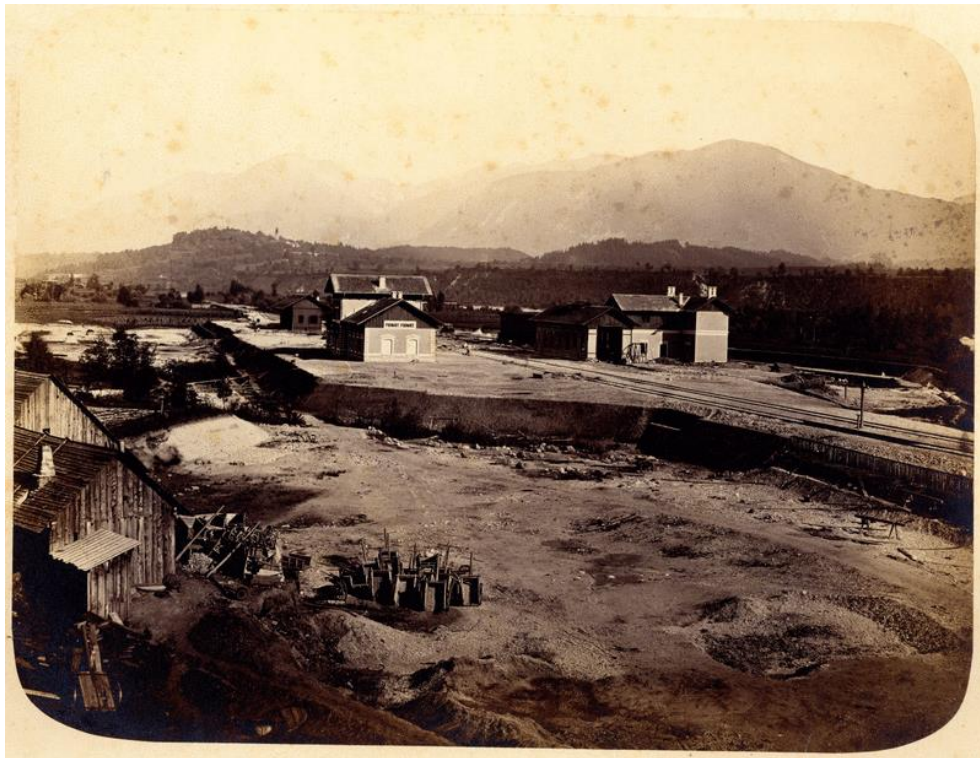
Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 9. 11. 1864

1869

V Podnartu je bilo leta 1869 (štetje prebivalstva koncem leta 1869): 17 hiš. Prebivalcev je bilo 131 (109 moških in 22 žensk). **Porast prebivalca je zaradi delavcev pri gradnji železnice.**

Vir: Popis prebivalstva 1869

1870

Železniška postaja Podnart, 1870

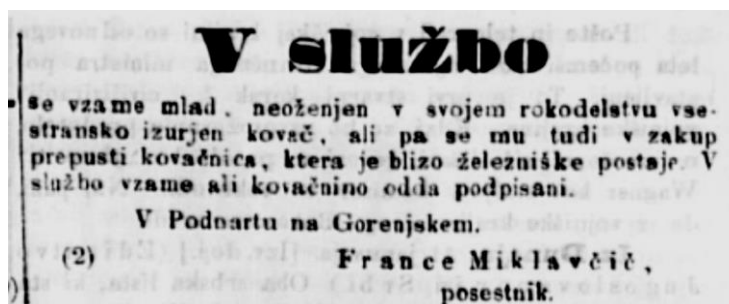
Vir: zeljeznice.net (foto Jean Baptiste Reiner)

Op.: Fotografijo hrani Zemljepisni muzej Geografskega instituta Antona Melinka.

Oglas restavracije na postaji Podnart-Kropa, 1870 - Vir: Intelligentblatt fur Laibacher Zeitung Nr. 293, 23. 12. 1870

1871

Slovenski narod, 17. 1. 1871

Obrtniki pozor! V Podnartu blizo kolodvora ležeče posestvo, namreč: mlin, ostružnica (žaga), kovačnica, hiša, hlev in 10 oralov zemljišča je naprodaj. — Ker je posestvu prav blizo železniško postaje, ker je vodna moč iz potoka Lipnice zdatna in ker je okolica gozdnata se tukaj po volji lahko napravi vsake vrste tovarna (fabrika.)
 Vir: Slovenski narod, 13. 6. 1871

1872

Lep izlet!

Ljubljansko-trbiška železnica.

Priporočilo.

Restavracija Janeza Pogačnika na postaji v Podnartu-Krop

se priporoča z mnogovrstnimi mrzlimi jedili in pijačo po prav nizki ceni.

Prav tako priporoča podpisani svojo gostilnico tik železnice „**PRI PODNARTOVČU**“, v kateri se dobivajo jedi vsake baže, najboljše posterve itd. s pristavkom, da ima priležno prenočevališče in vozove na vse kraje, kakor v Kropo, Kamnogorico, Brezje, Trzič, kateri so zlasti za družbe po čuda nizki ceni in jako prostorni.

S spoštovanjem

Janez Pogačnik,
gostilničar.

(2—1)

Oglas restavracije Janeza Pogačnika
Vir: Oglasnik, 1872

1873

Turnske ure (46—6)

najbolje konstruirane in jako dober kup, s 3letno garancijo in plačili v obrokih se vedno dobivajo pri izdelovalcu

Janez M. Pogatschnigg
Podnart-Kropa na Gorenjskem.

Oglas »Turnske ure Pogačnik«
Vir: Slovenski narod, 1873

1874

Iz radovljiškega okraja na Gorenjskem, 2. aprila, (Izv. dopis.] Na nekež gorenjski postaji Rudolfove železnice služi uradnik, kateremu bi se lahko očitalo, ali da ne ume slovenski, ali da ima o geografiji čisto malo ali celo nič pojma. Bodisi eno ali drugo, grajanja je vredno za dotično ravnateljstvo. Razvidi se to iz sledečega prigodljaja. — Zamrla je neka zenska na Gorenjskem in sin umrle matere gre s slovenskim listom na postajo v Podnart proseč, da bi se telegrafiralo v Celovec. Dotični uradnik osupnen gleda list nekoliko časa in končno reče, da ne more telegrafirati iz edinega uzroka, ker ne ve, kje je Celovec. Ugibovali so nekoliko časa, dokler nij enemu

drugemu v glavo palo, da je Celovec neko mesto Klagenfurt in baš sedaj je šlo. Telegrafično pozvani je pa vse eno prekasno prišel.

Vir: Slovenski narod, 5. 4. 1874

Postaja Podnart, prej imenovana Podnart-Kropa. Tu je bila nekoč vodna postaja za napajanje lokomotiv pred vzponom do Jesenic. Težki tovorni vlaki so od tod naprej navadno dobivali priprežne lokomotive ali pa tudi doprežne lokomotive, ki so zadaj pomagale riniti vlake v vzpone.

Vir: Zgodovina slovenskih železnic na razglednicah (avtor Tadej Brate, 2013).

1876

(Tri dni na Koroškem). ... V Ljubljani nas je 12. dne t. m. zvečer naložil mešani ali bolje rečeno »polževič« vlak. Ta priimek mu gre po vsi pravici zato, ker, če prav bi ga morda na poti polž ne vjel, bi ga vendar došel na vsaki postaji, kajti premislite: iz Ljubljane do Beljaka vozi – celih devet ur! Pri tem ni na nobeni postaji ničesar dobiti, niti za žejo kozarca vode, niti za lakoto koščeka kruha. Kdor se tedaj od doma ne preskrbi s provijantom, prestane muke, kakoršne so navadne le po velikih puščavah. Na Podnartu smo sicer našli restavracijo odprto, a kaj pomaga: dva bokala vina, pol plečeta in dva hleba kruha čez sto ljudem! Kdor je znal s komolcem vrtati, je kaj dobil, drugi so morali zopet lačni in žejni sestiti v vozove, ker postaje Rudolfove železnice imajo tudi to posebnost, da nikjer ni vode – vsaj za potujoče občinstvo ne. ...

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 23. 8. 1876

1878

(Iz seje dežel. odbora 19. januarija.) Za dovozno cesto h kolodvoru v Podnartu se je dovolilo 300 gl. predplačila na račun dotične subvencije.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 24. 1. 1878

1880

V Podnartu je bilo leta 1880 in 1882: 7 hiš, v katerih je živelo 78 ljudi.

Vir: Status Animarum (wikipedija – Dobravske domačije ...)

Ure za zvonike in gradove

izdelane po **najboljših** iznajdbah od časa ustanov, ljenja tovarne leta 1842., od **ne ulitega železa** razen mednih tečajev, priporoča s **poročtvom** po **najnižji ceni**

Ivan Pogačnik,
Podnart - Kropa na Gorenjskem.

Popravljajo se tu tudi **stare ure** v zvonikih. — Da se pa nove laglje preskrbé, dovoljujem plačevanje **na obroke**. — **Cenilnike** pošiljam na zahtevanje **zastonj**. (27—5)

Oglas »Turnske ure Pogačnik«
 Vir: Slovenski narod, 1880

1884

V Podnartu je bilo leta 1884: 11 hiš, v katerih je živel 39 žensk in 39 moških (skupaj 78 prebivalcev).

Vir: Obširen imenik krajev na Krajskem (Dunaj, 1884)

(V Podnartu) bi se bila 24. t. m. pripetila kmalu velika nesreča. Srečujoča se vlaka zavozila sta po nepaznosti stražnika na jeden in isti tir. Hladnokrvnosti strojevodjev zahvali se je, da se je izognilo veliki katastrofi, kajti ta dva sta ustavila vsak svoj vlak.

Vir: Slovenski narod, 26. 2. 1884

1890

Pošto v Podnartu so odprli 19. januarja 1890. / Vir: Müller.

Poštni žig Podnart, 1900
 Vir: dLib (NUK)

Poštni žig Podnart, 1903
 Vir: DAR

Poštni žig Podnart, 1904
 Vir: dLib (NUK)

1894

Umrli je minoli teden v Podnartu pri Kropi nadučitelj g. Marko Kovšča. N. v. m. p.
Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 2. 3. 1894

Iz Save potegnili so pod Podnartom na Gorenjskem dne 4. t. m. 50 letnega Nikolaja Valentinčiča, urarskega pomočnika pri Jož. Pogačnik-u v Podnartu. Valentinčič pal je najbrže v pijanosti v Savo in utonil.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 13. 4. 1894

Utonil je 3. t m v Savi pri Podnartu urarski pomočnik Miklavž Valentinčič; najbrž da je meglen zašel v vodo.

Vir: Domoljub, 19. 4. 1894

1895

Osobne vesti. Načelnik postaje drž. železnice v Podnartu gosp. Josip Pleteršnik pride kot načelnik postaje v Kranj.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 11. 1. 1895

Preložitve ceste. Dobro znani veliki klanec na Gobovcu na cesti mej Brezjem in Podnartom se je preložil. Dotična dela so dokončana in se je nova cesta izročila minuli teden prometu.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 20. 9. 1895

Vodovod v Podnartu. Na postaji Podnart-Kropa državne železnice se bode napravil vodovod od Save do postajnega vodnega poslopja.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 8. 11. 1895

Podnart: 92 prebivalcev (pošta, brzaj., žel. post.).

Vir: Kažipot po Goriški (Gorica, 1895)

1896

Nesreča na železnici. Dne 26. sept. zjutraj je pri Podnartu na gorenjski železnici vlak povozil 50-letnega čuvaja Gašperja Jereba. Mož je malo preveč pogledal v kozarec »jeruša« in zašel na železniški tir ter je bil ondu obležal.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 2. 10. 1896

1897

Nova brzajavna postaja se je otvorila dne 23. junija v Podnartu na Gorenjskem.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 2. 7. 1897

1900

Trgovina in obrt. V radovljiškem okraju so v preteklem mesecu pričeli izvrševati obrt oziroma dobili dovoljenje: Marijana Ankerst na Brezjah in Jan. Fajdiga v Zgošah, trgovino z mešanim blagom, Avgust Kantz v Radovljici; slaščičarska obrt, Anton Pogačnik v Podnartu; gostilno, Luka Kenda v Kropi; čevljarstvo, Jurij Megušar; pivo v steklenicah v Kropi, Podnartu in Kamnigorici, Jan. Kleindienst na Brezjah; kovač.

Vir: Gorenjec, 21. 4. 1900

V Podnartu je minulo soboto že pozno v noč prišel v gostilno župana A. Pogačnika dvanajstleten fant, ki si je naročil razne pijače in cigaret. Deček se je zdel županu sumljiv, zato ga je izpraševal odkod in kam gre. Mladega potepuha pa je župan kmalu spoznal, ga takoj naložil na voz in odpeljal k orožnikom v Podbrezje, kjer je priznal, da je v mraku odtrgal ključanico od pušice pri podružni cerkvi na Otočah. Dobili so pri njem še nad 12 K raznega drobiža. Orožniki so izročili tega nevarnega pobalina c. kr. okrajnemu sodišču v Kranju.

Vir: Gorenjec, 30. 6. 1900

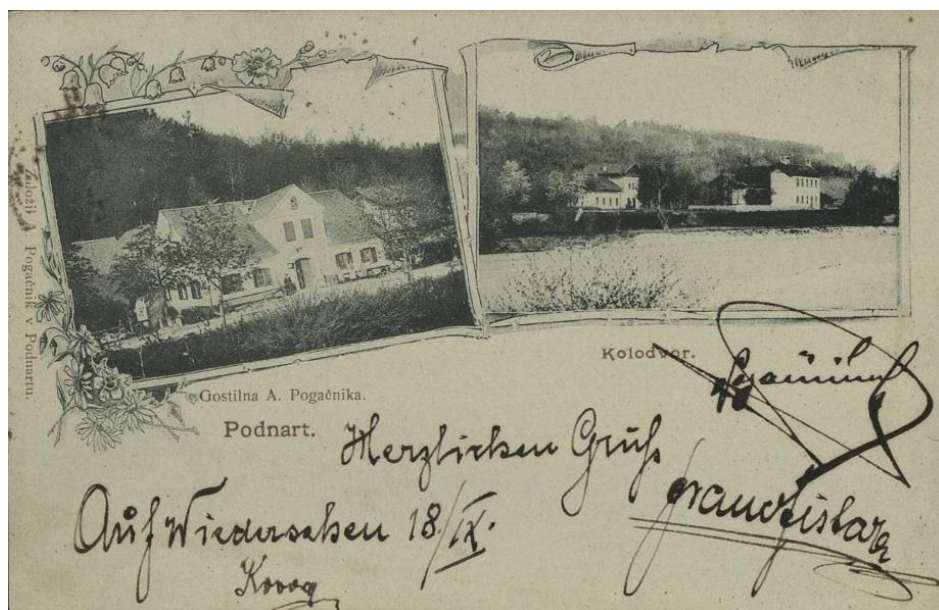
Podružnica c. kr. kmetijske družbe na Dobravi pri Kropi priredi v nedeljo, dne 9. kimavca 1900, ob treh popoldne srečkanje pri g. A. Pogačniku (Valentincu), gostilničarju v Podnartu. Spored: 1. Ob treh se prične prodaja listkov. 2. Med prodajo listkov bode petje in godba. 3. Ob šestih se bodo delili dobitki. 4. Po 6. uri se prične ples. Darila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vir: Gorenjec, 1. 9. 1900

Podnart, od. 1900

Vir: bolha.com

Podnart, od. 1900

Vir: dLib (NUK)

V Podnartu je v petek, dne 7. t. m. umrla hčerka Jelica, bivšega državnega poslanca g. Josipa Pogačnika.

Vir: Gorenjec, 15. 12. 1900

Slučaj me je zanesel v Podnart, kjer stanuje gosp. državni in sedaj tudi deželni poslanec Josip Pogačnik. Bilo je ravno par dni pred volitvijo. V Podnartu je bilo vse nekako skrivnostno mirno, kar znači vedno, da se pripravlja vihar. In res, velik vihar je nastal 12. t. m., ki pa ni podrl g. Pogačnika, temveč župana Valentinovega Tončka. Mladi ta župan, ki se je preje delal za klerikalca, se je čez noč prelevil v strastnega liberalca. Agitiral je strastno za Čopa. Povsod ga je bilo polno: na Dobravi, v Kropi in Kamni gorici je pregovarjal ljudi, naj volijo Čopa, napisaval volivne listke in pritiskal z vsemi silami na ljudi, naj volijo liberalno. Pri znani štedljivosti njegovi se mu — kar je zelo čudno — ni zdelo prav nič škoda čevljev in obleke, tako navdušen je bil za Čopa. Ali peljala sta se oba imenitno — Tonček in Ivan, 11 glasov samo pri taki agitaciji — mene bi bilo sram! Ej pustite agitacijo. g. Tonček, saj vidite, da ne gre.

Žalostna dolžnost me veže, da poročam vse, kar sem zvedel od ljudi. Govori se namreč, da se Vaš županski stol zelo, zelo maje, in da boste pri prihodnjih občinskih volitvah ravno tako leteli, kakor je letel Čop. Bosta vsaj drug drugemu mogla tožiti, kako je človeku pri srcu, kadar se — imenitno pelje. Moje sočutje že sedaj.

Kakor je poročal »Narod« so v Podnartu 12. t. m. zvečer prešiča klali, katerega so najbrž pojedli sami preklicani klerikalci. Vidite, g. župan, da so klerikalci hvaležni. Ali ste Vi kaj dobili od Čopa? Menda nič, zato ste iz same jeze poročali v »Narod« ono velikansko novico.

Zopet obžalujem. Dober svet bi Vam pa rad dal. Zapomnite si, da vrli kmetje iz Dobrave, Podnarta in Ovsiš ne marajo za ljudi, ki hočejo mreti brez rimske pomoči. Le kmalu se utolažite in pridite k sapi od groznega padca!

Iz Podnarta sem šel Kropo, kjer sem zvedel, da je že drugič gorelo. Zvedel sem tudi, da je tu glavni agitator za Čopa g. nadučitelj (Korošec). Mož mi je bil takoj znan po svojih člankih v »Narodu«, kjer piše o žebljarski obrti v Kropi in Kamni gorici. Ljudje se niso nič kaj laskavo menili o njem. Zvedel sem marsikaj, kar bi po mojem mnenju ne veselilo g. nadučitelja. A kot vesten poročevalec moram vsaj nekaj sporočiti »Domoljubu«, kakor sporoča on vsako malenkost hitro »Narodu.« Upam, da ne bom imel opraviti radi tega z orožniki in okrajnim glavarjem!

Ljudje bi radi, da bi se g. nadučitelj bolj brigal za šolo nego za »Narod« in volitve. Morda bi bil potem tuli gosp. nadzornik Žumer bolj zadovoljen kakor je bil zadnjič. Pametno ni, če se človek norčuje iz ljudmi s katerimi živi, in ki ga plačujejo. Naravnost neolikano, — da ne rečem surovo — pa je, norčevati se iz telesnih napak svojega bližnjega. Čemu torej pisati o »praznem žepu v krivih hlačah?« Hm, hm, prazni žep, g. Korošec, ali Vam je to tako neznan stvar? In gotove tanke, edine hlače, o tem vedo Kroparji marsikaj povedati, o čemer jaz za sedaj molčim. Sploh Vam pa svetujem: Za Boga, pustite »pisateljjevanje«; Vi niste zato. Šola, šola, g. nadučitelj, naj Vam bo prva stvar, drugo pustite drugim ljudem!

Ta g. nadučitelj je bil v Kropi za Čopa glavni agitator. Pridobil mu je — strmi svet — tri glasove s svojim vred. Nesrečo je imela narodno napredna stranka s svojimi agiatorji v Podnartu in v Kropi. Vrli, zavedni volivci jih iz srca privoščijo »Narodu« in Tavčarju in pravijo, da dokler bodo taki ljudje nasprotniki katol.-narodne stranke, da se ji ni ničesar bati.

Ves zadovoljen jo udarim v Kamno gorico. Brž izvem, da so ženske grozno navile in nadrle nekega liberalnega agitatorja, tako, da mu je upadel ves pogum. Poparjen je šel mirno in pridno skozi vas v spremstvu več otrok. V tej vasi pač ni mesta za liberalno agitacijo. Kakor v Kropi, vjele so se tudi v Kamni gorici le tri muhe na liberalne limanice. Enako so govorili tudi vrli Lipenčanje in Lancovčanje. Samo tri glasove za Čopa. Tako govore zavedni, gorenjski možje. Vsa čast jim! Liberalcem pa povem na vsa usta, da jih prihodnjič zadene prav gotovo še večji polom, kakor jih je sedaj. Ljudstvo je probujeno, nihče več ga ne odvrne od stranke, ki je edina prijazna kmetu. / Šnof.

Vir: Domoljub, 3. 10. 1901

Osebne vesti. Premeščen je bil davčni vežbenik gg. Tomo Tavčar iz Radovljice v Škofjo Loko. — Postajenačelnik v Podnartu, gosp. R. Golob je premeščen k c. kr. železnično-obratnemu uradu v Ljubljano.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 25. 10. 1901

Osebne vesti. Postajenačelnik v Podnartu, g. R. Golob, je prestavljen k c. kr. obratnemu železniškemu uradu v Ljubljano. — Prestavljen davčni praktikant: Tomaž Tavčar iz Radovljice v Škofjo Loko.

Vir: Gorenjec, 26. 10. 1901

1902

Volitev občinskega odbora. Pri volitvi občinskega odbora dne 13. t. m. za občino Ovsišje je bil voljen županom Ant. Pogačnik, posestnik v Podnartu, Peter Sitar na Mešačah, Josip Pogačnik v Podnartu in Jože Varl s Črešnjice pa občinskim svetovalcem.

Vir: Gorenjec, 25. 1. 1902

Iz Podnarta. Pri dne 1. februarja vršeči se dopolnilni volitvi občinskega odbornika občine Ovšiše je bil izvoljen Valentin Debelak, posestnik v Otočah, občinskim odbornikom.

Vir: Gorenjec, 8. 3. 1902

S tira je skočil 8. t. m. prvi večerni vlak zunaj postaje Podnart. Zdrknil je pravzaprav le en voz I. razreda sredi vlaka, v katerem je sedel le en gosp. ravnatelj in okrajni šolski nadzornik Žumer, vendar se tudi njemu ni nič hudega zgodilo. Vlak je imel vsled tega skoraj dve uri zamude.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 13. 6. 1902

S tira je skočil v nedeljo 8. t. m. pri večernem osebnem vlaku št. 1723 med Podnartom in Kranjem en voz II. razreda sredi vlaka. Vsled te nezgode so imeli vsi vlaki izdatne zamude. Tovorni promet je bil popolnoma ustavljen; osebni promet se je le s pomočjo prestopanja vzdrževal. Nesreča se večja ni zgodila nobena; v dotičnem vozu se je peljal tukajšnji okrajni šolski nadzornik gospod Andrej Žumer, kateri pa je ostal brez vsake poškodbe čil in zdrav. Ob 9. uri prihodnjega jutra je bila proga zopet prosta, ko so iz tira padli voz na malih železniških vozičkih spravili v Podnart. Vzrok nezgodi je baje nekoliko prenegla vožnja dotičnega vlaka.

Vir: Gorenjec, 14. 6. 1902

Veselico priredi podružnica c. kr. kmetijske družbe na Dobravi pri Podnartu v nedeljo, dne 7. septembra 1902 v prostorih g. Antona Pogačnika v Podnartu. Spored: 1.) Tamburanje slavnega tamburaškega zboru iz Ljubljane. 2.) Petje. 3.) Srečkanje. 4.) Deklamacija: Svoj čolnič otmimo! 5.) Igra: Doktor Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček (igrajo domači dijaki). 6.) Ples. 7.) Prosta zabava. Začetek ob treh popoldne. Darila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen v društvene namene. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Vir: Gorenjec, 6. 9. 1902

Osebne vesti. Za poštarje drugega razreda so imenovani: ... gg. Josip Pogačnik v Podnartu.

Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 24. 10. 1902

Osebne vesti. Prestavljen je prometni železniški uradnik Ivan Varl iz Kranja v Podnart.

Vir: Gorenjec, 8. 11. 1902

1903

Redko. Posestniku »Pibercu« na Poljšici pri Podnartu je skotila svinja 18 mladičev, ki so vsi čvrsti in zdravi.

Vir: Gorenjec, 7. 2. 1903

Telefonska zveza na Gorenjskem. C. kr. Poštno in brzojavno ravnateljstvo je izdelalo načrt, po katerem bi se ob progi državne železnice najvažnejši kraji pritegnili v inteurbanski telefonski promet in bi se telefonske naprave vpeljale v poštnih uradih v Trbižu, Beli peči, Mojstrani, na Jesenicah, v Javorniku, Lescah, Radovljici,

Podnartu, Kranju in Ljubljani. Pri morebitni vpeljavi v Tržiču, Škofji Loki in na Bledu bi bilo treba napraviti stranske zveze. Troški za vnanjo napravo bi znašali okrog 124.000 kron in bi imele k tem troškom prispevati prizadete občine 30 % prispevek v znesku 33.000 kron.

Vir: Gorenjec, 11. 7. 1903

Veselica se priredi v svrhu poprave pešpota od Otoč do Dobrave, Kroke in Kamnegorice v gostilniških prostorih A. Pogačnika v Podnartu dne 13. septembra 1903. Spored: Petje, godba, ples, srečkanje in prosta zabava. Dobitki za srečkanje se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 3. uri pop. K obilni udeležbi vabi najuljudnje odbor.

Vir: Gorenjec, 12. 9. 1903

1904

Uradništvo c. kr. železniške postaje v Podnartu priredi v soboto dne 30. januarja 1904 v gostilni gospoda župana Pogačnika plesni venček, na katerega se uljudno vabi. Vstopnina prosta. Začetek ob 8. uri zvečer.

Vir: Gorenjec, 23. 1. 1904

V Podnartu je dne 23. m. m. pričel greti voz tovornega vlaka, v katerem so bili prazni sodčki plzenskega piva. Streha voza je zgorela, sodčke pa so rešili.

Vir: Gorenjec, 2. 7. 1904

Osebna vest. Asistentom državne železnice je imenovan g. Ivan Varl v Podnartu.

Vir: Gorenjec, 9. 7. 1904

1906

Nemški napisi. Na postaji v Podnartu se nudi tujcu, ki se pripelje s Koroške, pristna nemška slika. Napis na pročelju je samo nemški, istotako so samo nemško zaznamovani prozaični lokali »Für Herren«, »Für Damen«. Ta postaja se menda zato na ta način razlikuje od ostalih postaj na Gorenjskem, ker je tukaj dom klerikalnega poslanca Pogačnika, ki je ravnokar dobil od železniškega ministrstva novo ustanovljeno spominsko kolajno.

Vir: Gorenjec, 31. 3. 1906

Na postajališču Otoče se odslej naprej ustavljata tudi vlaka, ki vozita skozi ob 6. 11. zjutraj in 11. 01 ponoči.

Vir: Gorenjec, 28. 7. 1906

Častnim občanom je imenovala občina Ovsiše državnega in deželnega poslanca Josipa Pogačnika iz Podnarta.

Gorenjec, 15. 12. 1906

1908

V občini Ovsiše pri Podnartu so bile pretečem teden občinske volitve. V odbor so prišle samo mlade in delavne moči. Najmlajši odbornik je star 26 let, najstarejši 42 let. Županom je bil že četrtič soglasno izvoljen gosp. Anton Pogačnik iz Podnarta. Neki starokopitnež je trdno pričakoval, da spravi v občinski odbor take može, »ki boter voli botra«, sam pa da postane glava. Volilci pa so odločno pakazali, da to ne gre. Le malo volilcev je cepilo glasove.

Vir: Gorenjec, 7. 3. 1908

Gorenjski čebelarji se sestanejo v sredo, dne 25. t. m. v Podnartu pri županu, na Tabru in v Podbrezju pri Pavlinu. Tukajšnja čebelarstva podružnica se odpelje tja z vlakom ob ½ 1. uri popoldne in vabi vse bližnje čebelarje in prijatelje čebelarstva.

Vir: Gorenjec, 21. 3. 1908

Ustanovila se je »Kmečka posojilnica Podnart-Ljubno« v Podnartu, ki je v naprednih rokah.

Vir: Gorenjec, 4. 4. 1908

1910

Otoče. Naš gospod Urankar ga je zopet polomil. V Otočah ni bilo maše zaradi malega plesa. Isto nedeljo se je pa plesalo na veselici Kat. izobr. društva in v Podnartu v strogo klerikalni hiši — in sicer do ranega jutra. Seveda ima gospod Urankar za take plese vedno zavezane oči in gluha ušesa. S tem, gospod Urankar, vidimo, da nas prezirate in nakopali ste si brezdvomno sovrašтво mnogih faranov.

Da Bog vse vidi
Bog vse ve
Greh so delati ne sme
Pa če je Klerus tudi.

Vir: Gorenjec, 10. 9. 1910

1911

V Podnartu so imeli občinske volitve, pri katerih so zmagali v vseh treh razredih samostojno misleči kmetje. S. L. S. je propadla pri volitvah, v tretjem razredu celo za več kakor polovico glasov. Boj je bil zelo vroč in strasten.

Vir: Gorenjec, 26. 8. 1911

1912

Ponesrečil se je sinoči na postaji v Podnartu sprevodnik Frank. Stikača sta ga stisnila. Hudo razmesarjenega so naložili na voz Na po staji v Kranju, ko so ga dali z voza, si je želel duhovna, pa je kmalu potem umrl. Bil je doma s Koroškega, stanoval je v Šiški in je pustil ženo ter devet otrok.

Vir: Gorenjec, 17. 2. 1912

Nov most čez Savo pri Podnartu. Mostnina na savskem mostu pri Podnartu se je odpravila s 1. oktobrom t. l. Most je od sedanjega posestnika Pogačnika odkupljen in stavbni oddelek c. kr. deželne vlade že izdeluje načrt za nov, velik most iz železnega betona. Ta most bo vezal državno cesto pri Podbrezju z veliko novo cesto, ki jo bo država gradila iz savske doline pri Podnartu čez Jelovec v Selca. Ta cesta je proračunana na več kot en milijon kron in bo velike važnosti za slučaj vojske.

Vir: Domoljub, 3. 10. 1912

Žel. postaja Podnart-Kropa; načelnik Fran Jebačin, adjunkt; aspirant Robert Herzog, postajna mojstra Maksimilijan Deutschmann in Alojzij Keuc.

Pošta Podnart; poštar Josip Pogačnik, oficial (admin.) Ivan Rabič.

Hoteli in prenočišča: Terezija Favoro (2), Anton Pogačnik (3).

Vir: Adresar za Kranjsko (Ljubljana, 1912)

Vojaška specialka, 1912
Vir: DAR in Rok Gašperšič

**SI AS 137/A/2983 ANTON POGAČNIK, IVAN FISTER, JEZ PRI MLINU V PODNARTU,
1910.01.01-1912.12.31 (ZDRUŽENI DOKUMENTI)**

1913

Podnart, od. 1913

Vir: DAR

Podnart v starih časopisih (med obema vojnama)

1926

Nujno potrebna in neodložljiva je regulacija Save med Radovljico in Podnartom, potem pri Podnartu, kjer je Sava pred dvema leti porušila železniško progo.

Vir: Domoljub, 15. 4. 1926

Most med Radovljico in Lancovim je Sava odnesla. Istotako most v Globokem. Pri Podnartu je Sava odplavila veliko rodovitnega lesa ter napravila ogromno škodo trgovcem, katerim je odnesla veliko lesa.

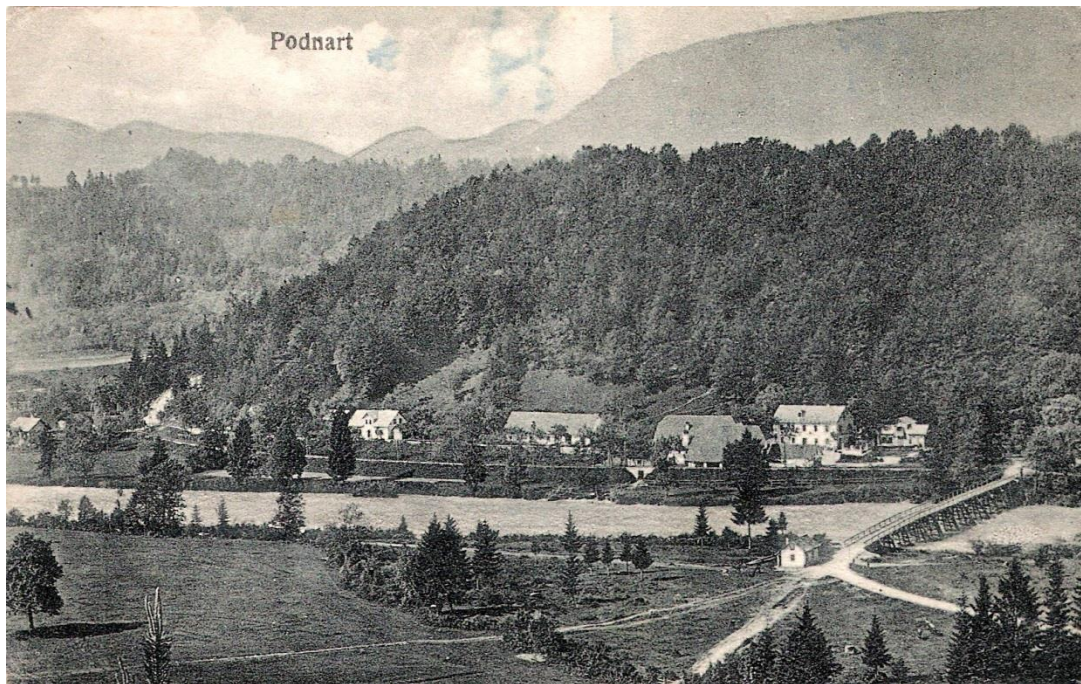
Vir: Domoljub, 4. 11. 1926

Most na Otočah je narasla Sava deloma odnesla. Prehod nemogoč. Kdor hoče na Brezje, naj se pelje na Radovljico, ker je most pri Podnartu tudi močno poškodovan.

Vir: Domoljub, 11. 11. 1926

Brezje. (Mostovi — romarji.) Romarji, ki dohajajo z vlakom na Brezje, izstopajo vsi v Radovljici. Od tod Imajo najlepšo cesto. Iz postaj Otoče in Podnart ni mostov.

Vir: Domoljub, 18. 11. 1926

Podnart, od. 1926
Vir: DAR (Foto: Franc Kunc)

1927

Autobus Brezje-Bled vozi vsak dan iz postaje Podnarta (ne iz Otoč) na Brezje, in sicer od vlaka, ki prihaja iz Ljubljane v Podnart 8.20. Ob nedeljah in praznikih vozi le od turistijskega vlaka (6.32). Cena 10 Din. Če potniki izstopajo v Podnartu, prihranijo na vlaku in mostnini 5 Din, tako da stane vožnja z avtom pravzaprav le še 5 Din. Nazaj v Podnart vozi po naročilu. Potniki, poslužujte se ugodne prilike. - Na Bled vozi vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo z Brezij ob 14.30 na Bled (postajališče hotel Central). Odhod z Bleda 18.30. Če se prihlasi zadostno število oseb, vozi vsako uro. Avtopodjetje Bole & Cvenkelj, Brezje.

Vir: Slovenec, 24. 7. 1927

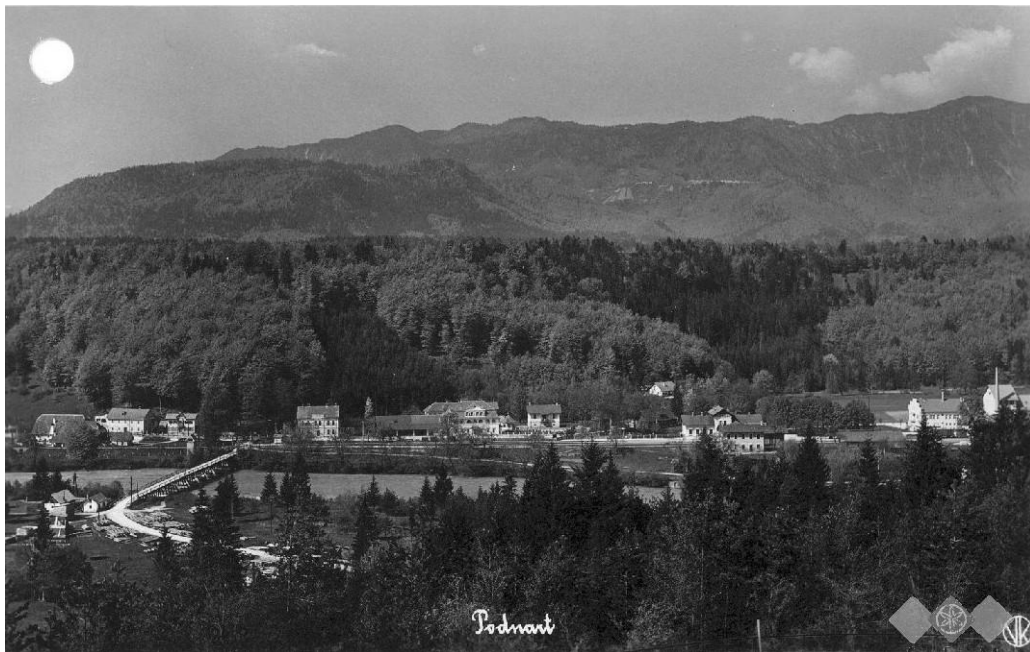
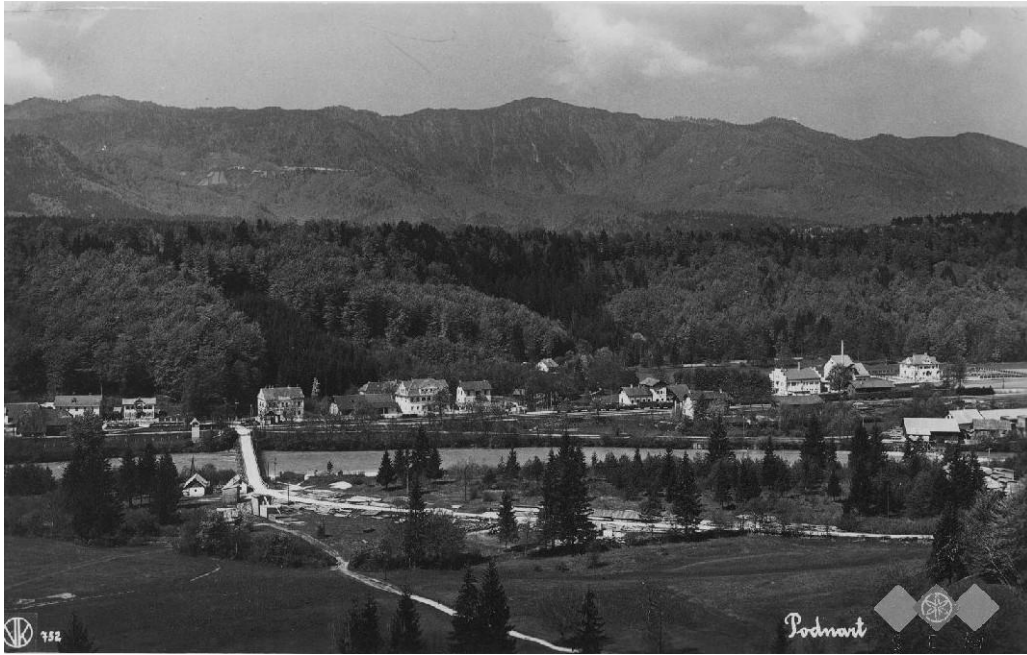
1928

Podnart-Brezje avtozveza zopet upostavljena. Avto čaka vsak dan pri običajnem jutranjem ljubljanskem vlaku. Avtopodjetje Bole in Cvenkelj.

Vir: Domoljub, 5. 7. 1928

Izletnikom na Brezje in novoporočencem se priporoča za vožnje avtotaksa Gabrijelčič. Za naročilo k vlaku v Podnart ali Radovljico zadostuje dopisnica.

Vir: Domoljub, 25. 7. 1928

Podnart, 1928-47
Vir: SEM (Foto: Vekoslav Kramarič)

1930

Udeleženci agrarne operacije: Marjana Fister, Prezrenje 2, Josip Avsenik, Prezrenje 6, Marija roj. Pogačnik Praprotnik, Prezrenje 3, Mihael Perne, Prezrenje 4, Anton Pogačnik, Podnart 13, Valentin Jelenc, Prezrenje 8, Josip Štular, Podnart 6.
Vir: SI AS 56/1271 Prezrenje (1927-30)

1931

SI AS 137/I/958 Šolar Franc, Podnart, podkovstvo, 1919-1931 (Združeni dokumenti)

1933

SI AS 137/III/7443 Pogačnik Anton, Podnart, gostilna, 1922-1933 (Združeni dokumenti)

SI AS 137/III/4374 Anton Pogačnik, Podnart, koncesija za mostno tehniko, 1933-1933 (Združeni dokumenti)

1934

Pogačnik Josip se je rodil pred šestinšestdesetimi leti v Podnartu kot sin premožne gorenjske hiše. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani in v Pazinu, pravno fakulteto pa je študiral v Gradcu. Med študijami so mu doma umrli starši. Mlad jurist je moral zapustiti Gradec in doma prevzeti gospodarstvo. Kmalu se je poročil z Gabrielo Jegličevo, sestro bivšega državnega pravdnika dr. Andreja Jegliča iz Podbrezjij. V letih njegove najlepše moške dobe je med Slovenci zagorela ljudska misel s svojim krščansko kulturnim in socialno gospodarskim programom. V tistih letih, ko so se mladi borci zgrinjali okoli dr. Kreka in dr. Šušteršiča, je ta misel osvajala naše podeželje. Tudi Pogačnik iz Podnarta je stopil v njene vrste in kmalu postal deželni in državni poslanec. Po naravi ni bil borec, vendar je bil v tedanji Slovenski ljudski stranki njen zvesti in lojalni zastopnik. Povsod ji je skušal koristiti s svojim uglajenim nastopom. Na odgovornih mestih načelnika obrambnega odseka v dunajskem parlamentu in podpredsednika avstrijske poslanske zbornice, kamor ga je poslala stranka, je Slovencem mnogo koristil in dvignil ugled slovenskih poslancev, s svojim mirnim nastopom si je tudi osebno pridobil le prijatelje, sovražnikov tudi v najbolj burnih časih ni imel. Zato je med avstrijsko aristokracijo užival ugled in spoštovanje. Cesarski dvor ga je cenil in uvaževalj cesar ga je poplemenitil in imenoval za viteza. Ko je Avstrija razpadla in je bila v Ljubljani sestavljena prva Narodna vlada, je postal Josip Pogačnik njen prvi predsednik. Pozneje je bil tudi prvi poslanik mlade Jugoslavije na Dunaju in je imel težko nalogo, urejati razmerje med domačo državo in novo Avstrijo, ko je svojo nalogo končal, se je umeknil v svoj Podnart. Politiki je dal slovo. Posvetil se je ves gospodarstvu in družini. Postal je upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe, predsednik upravnega odbora tekstilne družbe »Jugočeška«, pivovarne »Union« itd. Tu se je udejstvoval zadnje desetletje s splošno priznano spretnostjo in sposobnostjo. Za svoje zasluge je bil večkrat odlikovan z visokimi redovi. Zapustil je ženo in tri sinove: Joškota, ki je generalni tajnik TPD, Branka, ki je bil do pomladi 1933 adjutant kraljice Marije, in Bogdana, ki je bančni ravnatelj v Mariboru. Bil je družini nežen oče, do vseh pa plemenit in zelo dobrega srca. Umril je 18. avgusta 1932.

Vir: Mohorjev koledar, 1934 (tudi slika)

1936

Podnart: 125 prebivalcev: 27 hiš.

Vir: Leksikon Dravske banovine

1937

Podnart, 125-27-6-15-6. Sr so du zdr fin Radovljica 10 km, žand žel p i t v kraju, o 4 km, š žup Dobrava 4 km. Nm 379 m. Leži na koncu obsavske ravnice ob vhodu v dolinski jarek Lipnice. Radi žel. postaje in dobre zveze z drž. cesto preko Save glavni prometni in letoviški kraj v občini. Preživlja se s kmetovanjem, trgovino in obrtjo. Izvoz lesa in žebeljarskih izdelkov iz Krope; lesna industrija, kemični laboratorij in tovarna za kozmetična sredstva («Cimean»); večji letoviški pension in gostilna. Kraj ima prikupne stavbe, izredno čist zrak, krasne jelove gozde, naravna kopališča v Savi in bogato izbiro izletnih postojank (pota markirana). Obiskujejo ga predvsem gostje iz južnih banovin. Od tod doma vitez Pogačnik Josip (f 1932), dež. in drž. poslanec, prvi predsednik nar. vlade za Slovenijo, jugosl. poslanik na Dunaju, vpliven gospodarstvenik.

Vir: Krajevni leksikon Dravske banovine

Zlet radovljiškega sokolskega okrožja v Podnartu, 1937

Vir: dLib (arhiv: zapuščina Jakoba Špicarja)

1938

V telegrafski drog se je zaletel z vso silo dva kilometra od Radovljice, ko je vozil z motorjem, Pogačnik Silvester, strojnik pri Kranj, industr. družbi, doma iz Podnarta. Nesrečnež je bil na mestu mrtev.

Vir: Domoljub, 15. 6. 1938

Iz Podnarta. - Izlet naših podmladkarjev Jadran k straže na morje. Poverjeništvu podmladka JS v Ljubnem pri Podnartu je priredilo pretekli teden pod vodstvom šolskega upravitelja g. Primožiča in gdč. Torellijeve izlet na Jadransko morje. Okoli 30 podmladkarjev, samih osnovnošolskih otrok je odpotovalo v torek preko Zidanega, mosta na Sušak in dalje s parnikom na Krk v Kraljevico in Bakar, kjer so prebili skoraj ves teden. Zdravih in zagorelih lic so se vrnil te dni domov. Naj bo izrečena na tem mestu javna zahvala šolskemu upravitelju g. Primožiču in njegovi pomočnici gdč. Torellijevi. ki sta a skromnimi prihranki in nabiralno akcijo organizirala izlet naših otrok na morje, s čimer sta tudi dejansko dosegla svoj vzgojni smoter. Krepimo in poglobljajmo pomorsko zavest pri nadih malih!« Sličen izlet je priredila tudi osnovnošolska mladina pod vodstvom svojega učiteljstva iz Naklega pri Kranju.

Vir: Slovenski narod, 15. 6. 1938

Oglas. 2 služkinji, stari nad 30 let, vajeni kmečkih in hišnih del ter samostojnega gospodinjstva iščeta službe. Müllner, trgovina Šolar, Podnart, Gorenjsko.

Vir: Domoljub, 7. 9. 1938

1939

Dosedanji sedež občine Ovsiše v radovljiškem okraju, se prenese iz Podnarta na Srednjo Dobravo istega okraja.

Vir: Domoljub, 17. 8. 1939

Dosedanji sedež občine Ovsiše v radovljiškem okraju, se prenese iz Podnarta na Srednjo Dobravo istega okraja.

Vir: Domoljub, 17. 8. 1939

1940

Poplave na Gorenjskem. Velika škoda v Podnartu. V Podnartu je Sava pretrgala nasip med Podnartom in Zalošami ter si spet izbrala novo strugo kar čez Podnartsko polje. Tako je Pogačnikova žaga ostala na otočku med Savo in novo strugo. Voda je od nje odnesla mnogo hlodov in rudi rezanega lesa ter ji prizadejala mnogo škode. Tudi delavci v Pogačnikovi baraki so bili nekaj časa odrezani od kopnega. Tovarno bratov Pogačnikov Cimean je voda popolnoma obkrožila in je delo v njej nekaj časa moralo počivati. Vse to zahteva, da se Sava pri Podnartu izpelje v staro strugo, sicer bo kraj vedno v strahu pred poplavami.

Vir: Gorenjec, 23. 11. 1940

Podnart (med drugo svetovno vojno)

1941

V Podnartu na Gorenjskem se je v soboto ponoči odtrgala s hribčka orjaška 40-tonska skala in porušila novo drvarnico s hlevi poleg hiše posestnika in kovaškega mojstra Franca Šolarja. Sreča v nesreči je bila, da ni zadela hiše, v kateri so spale tri družine.

Vir: Domovina in Kmetiski list, 16. 5. 1941

Smrt Jožka Pogačnika. Ko je nastala vojna, je s tisočeriimi drugimi šel tudi Jožko Pogačnik. Poklican je bil v Boko Kotorsko kot rezervni intendantski mornariški podpolkovnik v p. Vrnil se je, toda prišel je v domovino na smrt bolan. Ob bombnem napadu na Boko Kotorsko je Jožko Pogačnik iskal zavetja v nekem zaklonišču in tedaj se je pripetila nesreča, ki je povzročila prezgodno smrt tega plemenitega moža. Ko je skočil v zaklonišče, si je zlomil nogo. Odpeljali so ga v bolnišnico v Hercegovnem in mu takoj nudili zdravniško pomoč. Zlomljeno nogo so mu dali v mavec, toda bila je zastrupljena. Pripeljali so ga v Ljubljano. V Šlajmerjevem domu je umiral. Junaško je prenašal trpljenje z zavestjo, da umira v ljubljeni domovini. V soboto popoldne ga je trpljenja rešila smrt. Jožko Pogačnik se je rodil l. 1889, v Podnartu na Gorenjskem. Bil je iz rodu uglednih vitezov Pogačnikov. Njegov oče Josip vitez Pogačnik, veleposestnik v Podnartu, ki je umrl pred devetimi leti, je bil prvi predsednik nekdanje prve vlade za Slovenijo. Prvorojenec Jožko se je po maturi posvetil vojaškemu poklicu. Od leta 1907 do l. 1921 je služil v vojni mornarici. L. 1921 je bil upokojen kot mornariški podpolkovnik. Od tega leta naprej je bil pri glavnem ravnateljstvu Trboveljske premogokopne družbe na Dunaju. Prišel je v Ljubljano, ko se je družba semkaj preselila, in je bil l. 1932. imenovan za njenega glavnega tajnika. Rajnki zapušča žalujoco soprogo, dva sinčka in hčerkico. Plemenitemu možu blag spomin, žalujočim iskreno sožalje!

Vir: Domovina in Kmetiski list, 12. 6. 1941

Poštni žig Podnart, 1943
Vir: delcampe.net

Podnart (po drugi svetovni vojni)

1948

Podnart: Tukaj bi bil zadružni dom že lahko gotov, da niso kulaški elementi in nasprotniki načrtno ovirali delo. Precej krivde za to nosi bivši tajnik KLO-ja Fister, ki je zaviral gradnjo. Imeli so na razpolago cement, ki ga niso hoteli oddati drugemu gradilišču, ampak se jim je pokvaril in so bili krivci kaznovani. Spočetka so prenašali gradilišče iz kraja v kraj, danes pa imajo skopanih le nekaj metrov temeljev.

Vir: Jeseniški kovinar, 8. 1. 1948

KLO Kropa: Mladina v Kropi je prevzela obveznost 800 delovnih ur pri izkopu ilovice v Ljubnem in pri pripravljanju stavbišča v Podnartu.

Vir: Jeseniški kovinar, 9. 2. 1948

Kdaj nameravajo v Podnartu – Ovsišah zgraditi zadružni dom? Podnart, 12. junija. Menda nimajo nikjer takih ugodnih možnosti za gradnjo zadružnega doma, kot jih imajo v Podnartu. Material za gradnjo imajo tako rekoč pred nosom, a kljub temu spijo „spanje pravičnega“. Z izkopom temeljev so pričeli že lansko leto, a letos je zopet vse skupaj zaspalo. Pravijo celo, da so delali že 17.000 prostovoljnih delovnih ur, ki pa so se kdo ve kam izgubile, ker ni videti nobenega napredka pri gradnji njihovega zadružnega doma. Kdo je temu kriv?

Vasi iz KLO-ja Podnart-Ovsiše naj pomislijo, da bi bilo življenje mnogo lepše, če bi stal že zadružni dom. Lahko bi se že lepo razvijala kultura in prosveta, ki sedaj nima nobenih primernih prostorov za svoj razvoj. O tamkajšnjih pevcih smo sicer že marsikaj lepega slišali, a bilo bi zelo lepo, da bi jih slišali tudi z odra njihovega zadružnega doma. Poleg njih pa imajo mladi in stari ljudje veselje do igranja, pa ne morejo igrati, ker nimajo primerne odra. Zato bi bilo najbolje, da pevci in ljubitelji

kulturno-prosvetnega doma zbudijo krajevno upravo iz spanja in potem tudi s svojim prostovoljnim delom dokažejo, da hočejo imeti zadružni dom čimprej dograjen, da hočejo imeti v njem sodobne prosvetne prostore.

Vir: Jeseniški kovinar, 18. 6. 1948

Zadružni dom v Podnartu. Zadnjič smo pisali o gradnji zadružnega doma v Zasipu, danes pa si oglejmo gradilišče v Podnartu. Stanje se ne razlikuje dosti, v kolikor ni še slabše. Prvo so razpravljali in častno ugotavljali, kje naj bi stal zadružni dom. Eni so hoteli v Podnartu blizu postaje, drugi pa na Ovsišah. Obid Mirko je v svojem prostem času napravil sijajen načrt, uprava pa se je preselila z delom drugam. Med tem pa so se še za zemljišče prerekali.

Kmetje iz okoliških vasi so obljubljali les in prostovoljno delo, aktivisti pa niso znali izkoristiti gotovih prilik, ki pa so jih dobro znali izkoristiti sovražniki zadružnih domov.

Narejenega imajo zelo malo, skoraj nič, cement ki jim ga je nakazala Okrajna uprava, so zložili v tak prostor, da je izgubil na vrednosti za 10%. Opeko imajo nakazano v opekarni Dvorska vas in je še do danes niso prepeljali. Ko so uvideli nevarnost za cement, so prosili okrajno upravo, če ga lahko predajo privatniku, ki ima namen zidati hišo. Namesto, da bi ljudem prikazali nevarnost in jih zaktivizali za delo, so pa sami prvi pokazali koliko jim je do zadružnega doma.

Predsednik uprave se trudi in dela, dočim tajnika ne najdeš drugje, kot v kegljarni gostilne Pogačnik, po telefonu pa pošilja lažna poročila na okrajno upravo in obljube.

Tudi upravni odbor Kmetijske zadruge bi se moral baviti z gradnjo zadružnega doma ne pa se postaviti na stališče, da bodo zadružni dom gradili prihodnje leto. Na seji odbora so tudi sklenili, da kredita ne podpišejo in ni hotel tega nihče storiti, ko pa je bil predsednik klican na okrajno upravo, ko mu je razložila pomen kredita je pristal na to in podpisal. Tako nezaupanje do ljudske oblasti je skrajno nepravilno in škodljivo.

Skrajni čas je, da prenehajo s starim in resno primejo za delo. Prvo naj odbori OF ustanovijo svoje delovne brigade po vaseh in naredijo načrt dela. Le 15-20 ur bo vsak žrtvoval pa bo dom pod streho. V Podnartu je mladinska delovna četa, ki naj se tudi prebudi.

Končno so v Podnartu do vseh akcij zelo hladnokrvni. V nedeljo jih je bila smo 6 na prostovoljnem delu v gozdu.

Vir: Jeseniški kovinar, 18. 9. 1948

Zadružni dom v Podnartu. Zadnjič smo pisali o gradnji zadružnega doma v Zasipu, danes pa si oglejmo gradilišče v Podnartu. Stanje se ne razlikuje dosti, v kolikor ni še slabše. Prvo so razpravljali in častno ugotavljali, kje naj bi stal zadružni dom. Eni so hoteli v Podnartu blizu postaje, drugi pa na Ovsišah. Obid Mirko je v svojem prostem času napravil sijajen načrt, uprava pa se je preselila z delom drugam. Med tem pa so se še za zemljišče prerekali.

Kmetje iz okoliških vasi so obljubljali les in prostovoljno delo, aktivisti pa niso znali izkoristiti gotovih prilik, ki pa so jih dobro znali izkoristiti sovražniki zadružnih domov.

Narejenega imajo zelo malo, skoraj nič, cement ki jim ga je nakazala Okrajna uprava, so zložili v tak prostor, da je izgubil na vrednosti za 10%. Opeko imajo nakazano v opekarni Dvorska vas in je še do danes niso prepeljali. Ko so uvideli nevarnost za cement, so prosili okrajno upravo, če ga lahko predajo privatniku, ki ima namen zidati

hišo. Namesto, da bi ljudem prikazali nevarnost in jih zaktivizali za delo, so pa sami prvi pokazali koliko jim je do združnega doma.

Predsednik uprave se trudi in dela, dočim tajnika ne najdeš drugje, kot v kegljarni gostilne Pogačnik, po telefonu pa pošilja lažna poročila na okrajno upravo in obljube.

Tudi upravni odbor Kmetijske zadruge bi se moral baviti z gradnjo združnega doma ne pa se postaviti na stališče, da bodo združni dom gradili prihodnje leto. Na seji odbora so tudi sklenili, da kredita ne podpišejo in ni hotel tega nihče storiti, ko pa je bil predsednik klican na okrajno upravo, ko mu je razložila pomen kredita je pristal na to in podpisal. Tako nezaupanje do ljudske oblasti je skrajno nepravilno in škodljivo.

Skrajni čas je, da prenehajo s starim in resno primejo za delo. Prvo naj odbori OF ustanovijo svoje delovne brigade po vaseh in naredijo načrt dela. Le 15-20 ur bo vsak žrtvoval pa bo dom pod streho. V Podnartu je mladinska delovna četa, ki naj se tudi prebudi.

Končno so v Podnartu do vseh akcij zelo hladnokrvni. V nedeljo jih je bila smo 6 na prostovoljnem delu v gozdu.

Vir: Jeseniški kovinar, 18. 9. 1948

1949

Na tak način kot sedaj še dolgo ne bomo zgradili združnih domov- Podnart. V Podnartu se pripravljajo že skoro dve leti na gradnjo svojega združnega doma. Imeli so že mnogo sestankov, ki pa niso rodili ničesar. Sprašujemo se, kaj misli frontna organizacija in krajevna uprava za gradnjo združnega doma? Kljub temu pa ni v kraju niti dvorane, kmetijska zadruga nima s trgovino vred nobenih primernih prostorov. Mar misli krajevna frontna organizacija, da bo časa za gradnjo še dovolj? Mar se ne zaveda, da čakajo pred njo še mnoge važne naloge?

Vir: Jeseniški kovinar, 2. 7. 1949

Kje je krivda, da v KLO-ju Podnart-Ovsiše še niso pričeli graditi združni dom? Podnart, 11. Julija. - Naš »Jeseniški kovinar« nas je že dvakrat opomnil, kaj je z gradnjo našega združnega doma v Podnartu. Njegova kritika je popolnoma točna, le da še ni zapisal, da imamo načrt odobren že zelo dolgo časa, ki pa leži med drugimi papirji na krajevnem ljudskem odboru. Načrt je zelo lep. Človek, ki ga gleda, je navdušen nad njem. Velika moderna stavba z lepo zunanostjo bi bila res naš ponos, a žal da z delom še vedno nismo začeli. Človeka zaboli pri srcu, da je stavba združnega doma narisana samo na papirju. Kako lepo bi bilo, da bi imeli lepo dvorano in lep velik oder, kjer bi lahko razvili do najvišjih možnosti naše kulturno-prosvetno delo. Kako lepo bi bilo, da bi se v prostore za trgovino preselila naša združna trgovina, ki ima sedaj na Ovsišah skrajno neprimeren prostor in je bolj podobna kramariji iz davnih časov kot pa sodobni trgovini. Tudi naše frontne organizacije nimajo primernih prostorov za sestanke. Človeka boli, da nas vsak zamujeni dan oddaljuje od lepšega in prijetnejšega življenja na področju KLO-ja kjer se tolikokrat prav zaradi naše lastne brezbriznosti pritožujemo o dolgočasnosti življenja.

Mogoče bodo tudi te besede naleteli na gluha ušesa krajevne uprave za gradnjo združnega doma, kakor sta naleteli že dve kritiki o našem združnem domu, ki sta bili objavljeni v »Jeseniškem kovinarju«. Včasih se nam celo zdi, da kraj. uprava sploh ne bere našega frontnega glasila, drugače bi prav gotovo že kaj ukrenila, saj je bila

že marsikatera uprava opozorjena, da bo morala polagati svoj račun o delu pred vsem delovnim ljudstvom naše domovine.

Opomba uredništva: Želeli bi, da nam krajevna uprava za gradnjo zadružnega doma odgovori na gornji dopis, kdaj misli pričeti z gradnjo. Najraje bi videli, da bi v odgovoru brali že o uspehih dela na gradilišču. Vzemite vzgled prebivalce Brezij!

Vir: Jeseniški kovinar, 16. 7. 1949

V Podnartu še vedno niso začeli graditi zadružnega doma. Podnart, 30. julija. - Ali je res v Podnartu nemogoče začeti z gradnjo zadružnega doma, tako pomisli človek, ki pozna lego tega kraja ob Savi. V Savi je dovolj peska, ki bi lahko v celoti pokril potrebo tega važnega gradbenega materiala. Toda uprava za gradnjo se te ugodnosti še do danes ni poslužila, čeprav se pripravlja za gradnjo že od lanskega leta. Izgovarjali so se, da se še niso odločali za mesto, kjer bi stal zadružni dom, da nimajo načrta in še z več takimi izgovori, ki samo pričajo o pomanjkanju delovne volje krajevne uprave in o pomanjkanju čuta odgovornosti pred nalogami, ki bi jih morala izvršiti. Še na zadnji sektorski konferenci krajevnih uprav za zadružne gradnje, ki je bila v Radovljici, so se izgovarjali, da se še vedno niso odločili za mesto, kjer naj bi stal zadružni dom. Če bi povsod v Sloveniji ali v Jugoslaviji na tak način gradili zadružne domove, bi jih imeli šele v petih ali desetih letih ali pa nikoli. Zato se začudeno vprašujemo, zakaj je krajevni upravi za zadružne gradnje v Podnartu nemogoče tisto, kar je v stotih in stotih krajih naše države mogoče v enem samem letu.

Krajevna uprava za gradnje v Podnartu se tudi izgovarja s »pomanjkanjem« delovne sile, češ, da so vsi ljudje zaposleni v industriji. Mar mislijo, da jim bodo delavci zgradili zadružni dom, ki je vendar planska naloga naših kmetov? Zato je v prvi vrsti treba vzbuditi zanimanje v kmetih, ki bodo imeli od zadružnega doma največjo korist v vseh pogledih gospodarskega, političnega in kulturnega življenja. Zato se bodo morali kmetje združiti v delovno frontno brigado, pomagali pa jim bodo tudi mnogi nekmet je in tako rešili vprašanje delovne sile. Delali pa bi tudi lahko po hipnih številkah, kot to delajo na Dovjem, kjer so se posamezniki obvezali za večje število prostovoljnih ur, ki jih izpolnjujejo po hišnih številkah. Tako bi lahko delalo vsak dan na gradilišču nekaj hišnih števil, ki bi jih uprava za gradnjo razdelila po delovnem tedniku. Tako bodo tudi v Podnartu dosegli uspehe, k bodo njim v čast.

V Tednu zadružnih gradenj naj pokažejo tudi prebivalci KLO-ja Podnart-Ovsiše, da so prelomili s svojo nedelavnostjo na področju gradnje zadružnega doma in naj se potrudijo z organiziranim in množičnim delom, da se bodo uvrstili med najboljša gradilišča jeseniškega okraja, kar bi se prav lahko, saj imajo med vsemi gradilišči najlažje pogoje.

Vir: Jeseniški kovinar, 5. 8. 1949

Gradilišče Podnart-Ovsiše se uvršča med najboljša gradilišča. Po postavitvi novega odbora za zadružne gradnje, ki je bil postavljen v začetku prejšnjega tedna, se je gradilišče Podnart-Ovsiše uvrstilo med najboljša gradilišča zadružnih domov v jeseniškem okraju. Na sestanku so se pogovorili tudi o organizaciji samega dela in sklenili, da bo delala vsak dan ena vas, ki jih je v KLO-ju Podnart-Ovsiše osem.

Naslednji dan po sestanku so delali najprej odborniki -OF iz vseh osem vasi, potem pa so delali vsak dan člani OF ene vasi. Najbolj so se izkazali frontovci z Ovsiš in Zaloš. Najslabše pa so se udeležili prostovoljnega dela člani KOOF Podnart, od katerih so delali le vsi odborniki in neki mladinec, kljub temu, da ima Podnart največ prebivalstva in najbližje do gradilišča zadružnega doma in bi lahko delal vsak dan

vsaj nekaj ur. Člani naj se zavedajo, da bodo imeli koristi od združnega doma tudi oni in zato je tudi njihova dolžnost, da se dela udeležujejo prav tako, kot frontovci - ostalih vasi.

Na gradilišču združnega doma Podnart - Ovsiše so v „Tednu združnih gradenj jeseniškega okraja“ napravili skupno 343 prostovoljnih delovnih ur, izkopali in odvozili 45 m³ izkopa, napeljali na gradilišče elektriko, da bodo lahko delali tudi zvečer, razžagali so 13 m³ lesa v plohe in z izkopanim materialom pričeli planirati prostor pred bodočim združnim domom.

Vir: Jeseniški kovinar, 20. 8. 1949

1952

Iz Podnarta. V Podnartu so 16. decembra odprli Kulturni dom. Predsednik KUD tov. Anton Šolar je v uvodnem govoru orisal predvojno in povojno kulturno-prosvetno življenje v Podnartu. Prosvetno delo je bil o zlasti v povojnih letih v Podnartu zelo težko, ker niso imeli primernih kulturno-prosvetnih prostorov. Zato so najbolj požrtvovalni prosvetni delavci sklenili, da bodo preuredili neko stavbo v kulturni dom. Pri preureditvi te stavbe je žal sodelovalo le malo ljudi, vendar upamo, da bodo zato pri nadaljnjem delu sodelovali tudi vsi tisti, ki so doslej stali več ali manj ob strani. Pri otvoritvi doma je sodeloval tudi sekretar radovljiškega SKUD »A. T. Linhart«.

22. decembra pa je nastopila na novem odru prvič domača igralska družina, ki je zaigrala Ingoličeve „Krape“. Igro je ponovila tudi naslednji dan.

Da se ljudje zanimajo za kulturno-prosvetno delo v Podnartu, je dokazal obisk na vseh dosedanjih prireditvah. Občinstvo je napolnilo vsakokrat dvorano do zadnjega kotička in tako dalo priznanje nastopajočim.

Vir: Gorenjski glas, 1. 1. 1952

Prosimo več vljudnosti in postrežljivosti na pošti v Podnartu. V »Slovenskem poročevalcu« sem bral upravičeno kritiko o površnosti nekaterih poštnih uradnikov. Moj dopis ima v mislih pošto Podnart.

V okolici Ljubna na Gorenjskem se je pripetil smrtni primer. Pomožna pošta Ljubno je zaradi tega telefonično zaprosila poštno uradnico v Podnartu, naj sprejme brzojavko za nekega sorodnika umrlega. Sicer je res, da v tem času niso bile več uradne ure, vendar pa uradnica v Podnartu, kljub temu da je bila še v uradi, brzojavke ni hotela več sprejeti.

Drug primer. Oče je hotel poslati sinu, ki je pri vojakih, paket. Ker pa naslov na paketu ni bil po predpisih napisan, je uradnica paket zavrnila, čeprav jo je stari mož prosil, naj ona popravi napako, ker sam ne vidi brez očal, ki jih je pozabil doma. Ko se je oče čez nekaj časa vrnil s popravljenim naslovom, je poštarica ljubeznivo ogovorila, zakaj ji ni prej povedal, da je oče Tince. Če bi ona namreč to vedela, bi naslov na paketu sama popravila. Čudno, res v tem primeru bi imela dovolj časa ... Ali je ta uradnica vljudna in prijazna s strankami samo takrat, če so v sorodu z njenimi prijateljicami?

Navedel bi lahko še več napak pošte v Podnartu, ali danes samo pripominjam, da je skrajni čas, da se poštna uradnica v Podnartu zave, da ne hodijo ljudje zaradi nje v urad, ampak je le ona v službi zaradi ljudi. / Ljubbenčan (Beseda naših bralcev).

Vir: Gorenjski glas, 16. 2. 1952

Občinski ljudski odbor Podnart obsega obširno področje bivših KLO Podnart, Ljubno in Srednja Dobrava ter šteje 1266 prebivalcev.

Vir: Gorenjski glas, 10. 5. 1952

Iz kulturnega življenja v Podnartu. Kulturno-prosvetno delo v Podnartu je spet zaživelo s prihodom učitelja tovariša Janeza Lampiča. V kratkem času enega meseca je s svojimi igralci naštudiral in zrežiral »Dobrega vojaka Švejka«, ki ga je pa istoimenski knjigi dramatisiral domačin tov. Jože Fister.

Glavno vlogo Švejka je odlično zaigral tov. Ciril Pogačnik, pa tudi ostale vloge so bile zadovoljivo podane. Da je »Dobri vojak švejk« uspel v resnici, dokazuje dejstvo, da je bil igran v Podnartu štirikrat pri polni dvorani, razen tega pa so Podnartčanl uspeli tudi v Radovljici, kjer so gostovali 3. decembra.

Za letošnjo sezono pripravljajo v Podnartu še Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«, Nušičevega »Pokojniki«, Potrčeve »Krefme,« ter Goljevo pravljичno mladinsko igro »Princeska in pastirček«. Prav tako bo pevski zbor pod vodstvom tov. Janeza Lampiča nastopil s samostojnim koncertom v Prešernovem tednu.

Vir: Gorenjski glas, 13. 12. 1952

Postaja Podnart se modernizira. V kratkem bodo začeli na železniški postaji v Podnartu delovati nove in moderne kretniške signalne naprave. S položitvijo kabla bodo vse te naprave elektrificirane in bo tako do skrajnih možnosti preprečene nesreče. Naprave bodo tudi precej olajšale delo prometnikom in kretničarjem in zmanjšale težo odgovornosti pri dohodu in odhodu vlakov. Elektrifikacija signalnih in kretniških naprav je nedvomno velika pridobitev Podnarta, saj kaj podobnega še ni nikjer na gorenjski železniški progi.

Vir: Gorenjski glas, 13. 12. 1952

1953

Postaja v Podnartu. V kratkem bodo začeli na železniški postaji v Podnartu delati nove in moderne kretniške ter signalne naprave. S položitvijo kabla bodo vse te naprave elektrificirane in bodo tako do skrajnih možnosti preprečene nesreče. Naprave bodo tudi precej olajšale delo prometnikom in kretničarjem in zmanjšale težo odgovornosti pri dohodu in odhodu vlakov. Elektrifikacija signalnih in kretniških naprav je nedvomno velika pridobitev Podnarta, saj kaj podobnega še ni nikjer na gorenjski železniški progi.

Vir: Glas Gorenjske, 1. 1. 1953

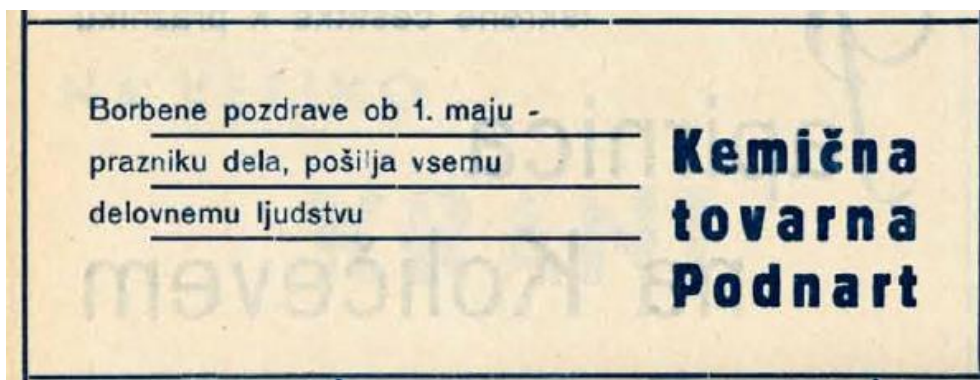
KUD Podnart je globoko zaoral. Preteklo soboto in nedeljo je postavil KUD Podnart na oder Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«. Po zaslugi nadvse prizadevnega in večjega režiserja tov. Janeza Lampiča in ob vzglednem trudi nastopajočih je šel »Kralj« preko odra tako živo in močno, da je napravil na nas res globok vtis. Zlasti so bili zunanje in notranje dobro izoblikovani Kantor (tov. Vovk), Bernot (tov. Faganel), župnik (tov. Pogačnik), Krnec (tov. Fortuna) in Lužarica (tov. Knifčeva). – Igra je bila smotrno in smiselno interpretirana in igranje neprisiljeno. Posebej pa je še pohvaliti dobro in pravilno izgovorjavo.

V KUD Podnart so zaorali res globoko v kulturno ledino in bodo ob toliki vnemi in uspehih, kakor so jih pokazali doslej s Švejkom in Kraljem na Betajnovi, zadovoljivo opravili svoje poslanstvo. / J. F.

Vir: Glas Gorenjske, 21. 2. 1953

Most v Podnartu. Te dni je za promet odprt obnovljen most čez Savo pri Podnartu. Most je važen za vse okoliške kraje občin Podnart in Kropa

Vir: Glas Gorenjske, 18. 4. 1953

Glas Gorenjske, 1. 5. 1953

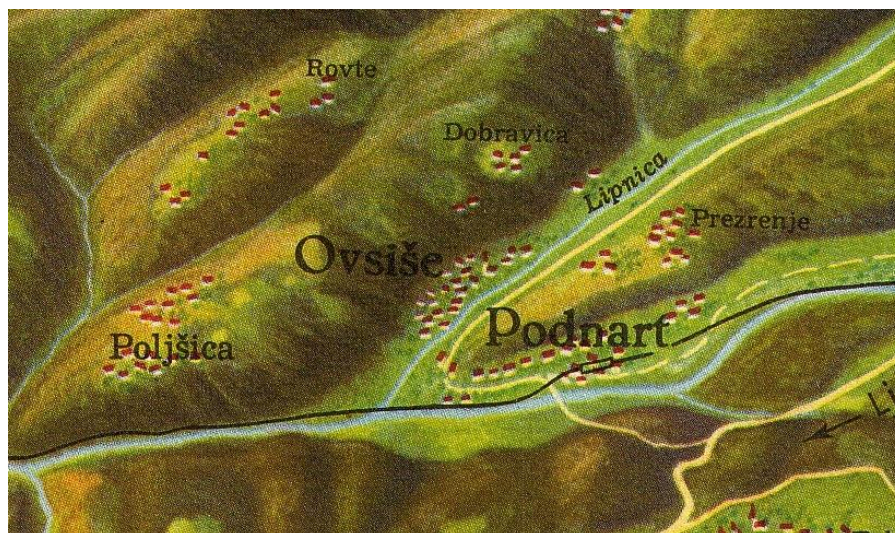

Glas Gorenjske, 25. 7. 1953

Vir: Glas Gorenjske, 28. 11. 1953

1954

Pozicija Podnarta, 1954

Vir: Selanov reliefni zemljevic (detajl)

Železniška nesreča v Podnartu. Podnart, 4. marca. - Včeraj je prišlo na železniški postaji v Podnartu do lažje železniške nesreče. Enemu izmed vagonov potniškega vlaka št. 911, ki odpelje iz Podnarta ob 7.05 uri zjutraj, so se vnele med vožnjo osi, zato so ga morali v Podnartu odstraniti iz kompozicije. Pri ponovnem sestavljanju kompozicije pa strojevodja ranžirne lokomotive zaradi megle ni pravočasno zavrl in je zato prišlo do lažjega trčenja. Pri tem je službeni vagon z eno osjo iztiril. Večje gmotne škode ni bilo, niti ni bilo človeških žrtev, ali kakršnihkoli poškodb.

Vir: Glas Gorenjske, 6. 3. 1954

Kino in drobilec. Razen kulturne pridobitve v novo odprtem kinu je Podnart za enkrat edina občina v radovljiškem okraju, ki ima lastni cestni drobilec, ki ga bodo uporabljali pri popravilih cest v občini. Doslej so zanj dali 300.000 dinarjev, ko bo pa popoln, bo veljal okoli 400.000 dinarjev.

Vir: Glas Gorenjske, 21. 8. 1954

1955

O cestnih križiščih. Naša prometna znamenja ob cestah in križiščih so pogosto pomanjkljiva – ali pa jih sploh ni.

Tako na primer na križišču v Podnartu (tik ob železniškem prelazu) sploh ni označeno, kam peljejo ceste – in tako, recimo, potnik ne ve, katera cesta pelje v Kropo in Kamno Gorico (tik pred Kropo).

Namestitev ustreznih kažipotov bi bila zelo potrebna že spričo tega, ker obišče Kropo skoraj vsak dan več inozemskih avtobusov. / A. Č.

Vir: Glas Gorenjske, 11. 6. 1955

V Podnartu adaptirajo ... / Kulturniki in telovadci bodo dobili skupen dom. 8.

avgusta 1954 so prvič zapeli krampi in lopate pri adaptacijskih delih kulturnega doma v Podnartu. To je že druga adaptacija. Prvo adaptacijo je v letu 1950 opravilo kulturno umetniško društvo iz stavbe, v kateri je bila mizarska delavnica. Ta preureditev je bila zasilna in je bilo kulturno-prosvetno in športno udejstvovanje prav zaradi slabih prostorov še vedno otežkočeno, zato se je že takrat pričelo misliti na novo adaptacijo. Ker je OLO Radovljica v svojem proračunu za leto 1954 predvidel 3,400.000 za to gradnjo, se je z deli takoj začelo. Ker je tudi gradbeni odbor pokazal veliko prizadevnost je bila stavba že 31. decembra 1954. leta spravljen pod streho.

Nadaljna dela letos pa potekajo bolj počasi, ker okrajni odbor ni mogel več prispevati posebnih denarnih sredstev. Da bi pa gradnja vendarle ne zastala, je Občinski ljudski odbor Podnart prispeval 600 tisoč dinarjev za gradbeni material, ostalo manjkajoče pa bodo skušali nadomestiti s prostovoljnim delom in prispevanjem lesa tamkajšnjih kmetov. Gradbeni odbor predvideva, da bo do Dneva republike – 29. novembra – urejena vsaj dvorana, oder in nekaj stranskih prostorov.

Dom stoji na zelo lepem kraju in bo po zunanosti eden najlepših na Gorenjskem. Tudi notranjost bo smotrno razdeljena in okusno urejena.

Vse načrte za takorekoč novo stavbo, ki je dolga 22 m in široka 16 m, je napravil tovariš Gorišek iz Radovljice. Razen dvorane in primerne odra bodo v njej tudi prostori za hišnika in nekaj drugih prostorov. Velika betonska plošča nad vestibulom bo dobro služila za prireditve na prostem.

V novem domu bodo lahko vadili, se učili in nastopali tako kulturniki kakor tudi športniki in telovadci iz Podnarta, kajti v letu 1954 se je napravila združitev in sedaj obstoja v Podnartu le TVD »Partizan«, ki združuje kulturnike, športnike in telovadce.

Vir: Glas Gorenjske, 16. 7. 1955

Kmalu bodo zaključena dela na adaptaciji kulturnega doma v Podnartu.

Vir: Glas Gorenjske, 29. 7. 1955

Veliko smo že gradili. Občani smo z veliko pomočjo in razumevanjem ObLO Podnart, katerega predsednik je že vseh 10 let neumorni Ivan Langus, v minulih 10 letih pridno gradili. Že 1945. leta smo obnovili osnovno šolo na Ovsišah, ki je bila med vojno požgana zato, da se niso mogli vanjo ugnezdti domači izdajalci. Obnovljena in povečana je bila tudi osnovna šola na Ljubnem. 1947. leta je začela spet obratovati Kemična tovarna, za katero smo morali nabaviti tudi skoraj vse stroje, ki nas jih je oropal okupator. Zdaj gradimo nove prostore za tovarno Tekstil v Otočah, ki bodo zgrajeni z lastnimi sredstvi tovarne. V Ljubnem smo obnovili in precej povečali Kulturni dom, v katerem že od lanskega leta lahko vsak teden gledamo filmske predstave. V Podnartu pa bo Kulturni dom dograjen še letos, katerega otvoritev bo že 29. novembra, za naš veliki praznik - Dan republike.

V naši občini imamo 21 km cest, od tega pa smo jih po osvoboditvi zgradili več kot 3 km, še več pa smo jih popravili, tako, da so zdaj naše ceste primerne za naš promet, ki je precej večji kot je bil nekdanji. Že 1946. leta smo obnovili med vojno bombandirani most preko Save v Otočah, pred dvema leti pa smo ga še enkrat popravili.

Razen teh gradenj, je bilo pri nas ustanovljenih tudi nekaj podjetij: Mesarija in Kinopodjetje v Ljubnem, v Podnartu pa Gostinsko podjetje in Žagarski obrat.

Vir: Glas Gorenjske, 27. 8. 1955 (celostranski oglas Občine Podnart)

1956

Gostinsko podjetje Podnart, Podnart 13, občina Radovljica, okraj Kranj.

Žagarski obrat Podnart, občina Radovljica, okraj Kranj, telegram Žagarski obrat Podnart.

Vir: Gospodarski adresar LR Slovenije – 1956

1958

Potrošniki iz Podnarta niso zadovoljni s preskrbo. V petek je bil v Podnartu občni zbor SZDL. Razpravljali so o raznih političnih in gospodarskih vprašanjih. Poudarili so, da je potrebno tesnejše sodelovanje med SZDL in kmetijskimi zadrugami. Največ pa je bilo razprave o trgovini. Pred vojno so bile namreč na območju KO Podnart 3 trgovine in 4 gostilne, sedaj pa je samo ena zadružna trgovina in ena gostilna (Gostinsko podjetje Podnart, Podnart št. 13. Op. p.). Razen tega pa je sedaj na tem območju znatno več prebivalcev. Trgovina ne nudi potrošnikom zadovoljive izbire, razen tega pa morajo dolgo čakati, da pridejo v trgovini na vrsto. Trgovina tudi nima ustreznega prostora, kar slabo vpliva na kakovost živil. Pekarne v Podnartu sploh ni. Kruh dobivajo iz Krope, vendar zelo neredno, včasih zjutraj, drugič popoldne. Meso pripeljejo iz Ljubnega samo ob sobotah. Prav bi bilo, da bi Občinski ljudski odbor čim prej poskrbel, da bi se to sedanje stanje izboljšalo. Razpravljali so tudi o vodovodu, občinskih cestah itd. / C. R.

Vir: Glas Gorenjske, 13. 1. 1958

Stanovanj in prodajaln manjka. V torek 11. t. m., je bil v Podnartu zbor volivcev, ki se ga je udeležilo nad 60 ljudi. Po pregledu delovnega programa ObLO Radovljica so živahno razpravljali o problematiki na področju krajevnega odbora Podnart. Ker v Podnartu raste industrija, vedno bolj pogrešajo sodobno trgovino in mesnico ter prodajalno kruha. Hkrati pa vedno bolj manjka stanovanj. Zaradi pomanjkanja stanovanj imajo za ves teren samo enega poštarja, tako da prebivalci dobijo pošto samo trikrat na teden. Prav tako ne morejo dobiti stanovanja v Podnartu železniški uslužbenci in delavci lesnega obrata »Jelka« in Kemične tovarne.

Zbor volivcev je naročil KO Podnart, naj čim preje skliče zastopnike podjetij, družbenih organizaciji in ObLO Radovljica, da bodo proučili možnost skupne gradnje večje stavbe, v kateri naj bi bili v pritličju poslovni prostori, v nadstropjih pa stanovanja. / R.

Vir: Glas Gorenjske, 14. 2. 1958

1959

S seje Krajevnega odbora Podnart. V četrtek, 16. aprila je bila v Podnartu osma redna seja Krajevnega odbora Podnart. Na seji so izdelali načrt za popravilo občinskih cest na območju KO Podnart in predvideli finančna sredstva za posamezne vasi iz zneska 600.000 dinarjev, ki ga je ObLO Radovljica predvidel za Podnart.

Leta 1960 bodo s pomočjo nekaterih podjetij pričeli z gradnjo poslovnih prostorov. S tem bodo veliko pripomogli k dvigu standarda svojih delavcev in ostalih prebivalcev Podnarta in okolice. / C. R.

Vir: Glas Gorenjske, 24. 4. 1959

**Stranišče na ŽP Podnart
Glas Gorenjske, 27. 2. 1959**

Gradili bomo nov zadružni dom / Z zasedanja zadružnega sveta KZ Podnart. V nedeljo je bilo v Podnartu redno zasedanje zadružnega sveta KZ Podnart. Razpravljali so o delu v prvih treh tromesečjih, o pogodbeni proizvodnji, o gradnji novega zadružnega doma itd.

Predsednik UO je najprej poročal o delu in sklepih upravnega odbora po zadnjem zasedanju zadružnega sveta. Med drugim je povedal, da je morala zbiralnica mleka, ki je bila ustanovljena v začetku leta, začasno prenehati s predelavo mleka, ker kmetje vsega posnetega mleka niso odkupili, zato ga zdaj prodajajo na Bled. Po novem letu bodo s posnemanjem mleka spet pričeli. Dalje je govoril o pogodbeni proizvodnji. Kompleksne pogodbe je doslej podpisalo šele 11 kmetov, ostali pa želijo delati v kooperaciji z zadrugo le z delom svojih površin, ker še vedno menijo, da ne bodo uspeli za toliko povečati proizvodnje, da bodo lahko krili nekoliko povišane stroške. Svet je bil mnenja, naj bi zadruga šla s posamezniki tudi v delno pogodbeno proizvodnjo, če se pogodbenik obveže, da bo med letom prodajal vse viške zadrugi. Dalje so govorili tudi o dokupu, ki je letos dosegel že 45 milijonov dinarjev, toliko kot lani v vsem letu. Ustvarili so že nad 2 milijona čistega dohodka.

Zadružni svet je tudi sklenil, da bodo pričeli z gradnjo novega zadružnega doma, za kar še imajo 8 milijonov dinarjev. Svet je zadolžil upravni odbor, naj pregleda že izdelane načrte in naj čim prej pripravi vse potrebno za začetek gradnje. / C. R.

Vir: Glas Gorenjske, 18. 12. 1959

1960

V Podnartu najprej vodovod. V Podnartu bodo 20. februarja nadomestne volitve novega odbornika v ObLO Radovljica. Na zadnjem zboru volivcev, ki je bil 12. t. m. v Podnartu so volivci zbrali za kandidata tov. Cirila Rozmana, sedanjega predsednika

Krajevnege odbora Podnart. Ob tej priložnosti smo vprašali tov. Rozmana, kakšen je program dela Krajevnege odbora Podnart za leto 1960 in za naslednja leta?

Tov. Rozman je med drugim dejal: »Program dela je precej obširen. Če bomo vse to izpolnili, je precej odvisno od nadaljnjega razumevanja ObLO Radovljica za naše težave ter od pravilnega sodelovanja in pomoči vseh naših volivcev. V programu imamo gradnjo vodovoda, za katerega bodo že v začetku marca gotovi načrti. Upam, da bomo še letos pričeli tudi z gradnjo. Poleg tega so v delu načrti za poslovno stavbo, v kateri bodo vsi trgovski lokali. Tudi s to gradnjo bomo verjetno že letos začeli. Precej nam je tu pomagala Kemična tovarna. Na zahtevo volivcev moramo napraviti v Gobovcih pri Podnartu tudi avtobusno postajo. Na žalost v tem primeru občinska komisija že nekaj mesecev odlaša z odločitvijo lokacije, kar volivci upravičeno kritizirajo.

Ciril Rozman

V načrtu imamo tudi gradnjo ceste proti Besnici. Iz Besnice do meje radovljiške občine je cesta že zgrajena. Cesta bo imela velik gospodarski, kakor tudi turistični pomen. Občinske ceste na območju KO Podnart smo v zadnjih letih precej popravili. Potrebno pa bo še zgraditi nekatere ceste za povezavo okoliških vasi. Tudi dejavnost KZ Dobrava-Ljubno-Podnart s sedežem v Podnartu narekuje potrebo po avtomobilskih cestah Dobrava-Prezrenje, Zaloše-Otoče, Otoče-Mišače, Rovte-Poljšica, Češnjica-Poljšica itd. Upam, da bomo v doglednem času tudi te ceste uredili.

Posebna težava v Podnartu je pomanjkanje stanovanj. Največjo pomoč upamo, bomo dobili od samih podjetij. Vzporedno s širjenjem industrije v Podnartu in okolici bomo morali čim prej misliti tudi na dograditev kulturnega doma in na nabavo kino aparature. Upamo, da bomo to uredili sporazumno s Kemično tovarno v Podnartu. Na zboru zavarovancev, ki smo ga imeli pretekli teden v Podnartu, so volivci prav tako prikazali potrebo po krajevni ambulanti. Potem bi zdravnik lahko nekajkrat na teden obiskal bolnike v Podnartu in tako prihranil delavcem veliko prevozov v Radovljico in v Kranj.

Vse in, kakor tudi vsa manj važna dela, ki jih nisem našteval, bomo s pravilno povezavo med ObLO in volivci skušali po nujnosti čim prej izvesti.«

Zahvalili smo se tovarišu Rozmanu za sodelovanje, si ogledali kraj, ki hitro menja svojo podobo v sklopu celotnega napredka in se vrnili v Kranj. / K. Makuc

Vir: Glas Gorenjske, 17. 2. 1960

Trgovski lokal v Podnartu. Naš Bodičar je 16. marca pisal o poslovanju podjetja »Špecerija« v Podnartu in omenil nekatere pomanjkljivosti . – Uslužbenci tamkajšnje trgovine pa so nam poslali odgovor, v katerem ne soglašajo z Bodičarjevimi ugotovitvami. Hkrati pa tudi oni pravijo, da je pravilno poslovanje, red in čistoča nemogoča v takih razmerah, kot jih imajo tamkaj. Gre namreč za pomanjkanje prostorov. Embalažno skladišče, kot pravijo, je 100 m oddaljeno od trgovine. Priročno skladišče obsega komaj 12 kv. metrov, kjer je včasih 4 do 5 ton različnega blaga. Najvažnejša ugotovitev pa je ta, da imajo tamkaj letno 22 milijonov dinarjev prometa in da njihov lokal s skladiščem vred meri komaj 24 kv. metrov! Prostori nikakor ne ustrezajo predpisom.

Že od osvoboditve dalje, tako pravijo v pismu, govorijo na raznih sejah in zborih volivcev o gradnji potrebnega lokala za to trgovino. Vendar še do danes ni ničesar storjenega in na predvidenem mestu, kjer naj bi stala trgovina, še danes raste trava. Končno izražajo misel, da je nujno začeti graditi ta lokal, kajti v sedanjih prostorih res ni mogoče poslovati. Vsaj ne tako, kot določajo predpisi, kot zahteva sodoben način postrežbe in kakor želijo tudi uslužbenci sami.

Vir: Glas Gorenjske, 30. 3. 1960

Zbor volivcev v Podnartu. V radovljiški občini so v teh dneh zbori volivcev, na katerih obravnavajo družbeni načrt in proračun za leto 1960. Družbeni načrt za KO Podnart predvideva v letu 1960 za gradnjo vodovoda 10 milijonov dinarjev, za gradnjo poslovne, v kateri bodo trgovski lokali, 8 milijonov din in za dograditev kulturnega doma milijon din, nad pol milijona din pa bodo dobili za vzdrževanje občinskih cest. Volivci Podnarta so predlog družbenega načrta potrdili in istočasno sklenili, da bodo s prostovoljnim delom, s pomočjo Kemične tovarne Podnart, Avtoprometa Kranj in lesnega obrata »Jelka« Podnart, zgradili ob cesti I. reda avtobusno postajališče. Brž ko bodo dobili gradbeno dovoljenje, bodo z deli pričeli.

Vir: Glas Gorenjske, 28. 3. 1960

V Podnartu ne izpolnjujejo odloka o ureditvi naselij. Podnart – V petek, 23. septembra, je bila v Podnartu seja Krajevnega ljudskega odbora Podnart. Razpravljali so o popravilu občinskih cest na območju KO Podnart, nadalje, kako polepšati naselje, o regulacijskem načrtu za naselje Podnart in o pripravah na krajevni praznik v drugi polovici novembra.

Na seji so ugotovili, da kljub odloku ObLO Radovljica, o ureditvi naselij, ki so ga sprejeli že v mesecu juniju, nekateri lastniki hiš in gospodarskih poslopij še niso pričeli z deli. V zvezi s tem so sklenili, da bodo vse lastnike hiš ob občinskih cestah na območju KO Podnart, ki nimajo urejenih stavb, gnojišč, svinjakov itd. pismeno opozorili, naj to v najkrajšem času uredijo. / nt

Vir: Glas Gorenjske, 26. 9. 1960

Razširitev Kemične tovarne v Podnartu, 1961

Pri Kemični tovarni v Podnartu bodo zgradili še nekaj delovnih prostorov in si tako ustvarili pogoje za razširitev proizvodnje.

Vir: Glas, 2. 10. 1961

Železniška postaja Podnart, 1961

Vir: wikimedia.org

Kretniški pult v Podnartu, 1961
Vir: wikimedia.org

1962

Letos vodovod do Podnarta. Na občnem zboru Vodovodne skupnosti Kropa z okolico, ki je bila ustanovljena pred petimi leti z namenom, da zgradi vodovod na desnem bregu Save in tako posreduje pitno vodo 22 naseljem, so ugotovili, da je bilo v tem času porabljenih nad 73 milijonov dinarjev. Samo lani je bilo vloženo v gradnjo vodovoda okoli 12 milijonov, razen tega pa so prebivalci Spodnje Dobreve in Prezrenj pomagali s prostovoljnim delom pri gradnji, le-to pa znaša 1,757.000 din. Do sedaj je bila voda speljana v 9 vasi, razen ustanov in drugih družbenih objektov ima vodo 120 gospodinjstev. Sklenili so, da bodo letos s predvidenimi razpoložljivimi sredstvi dogradili vodovod na Posavcu in Lancovem ter speljali vodo do Podnarta. Če bo Vodovodni skupnosti uspelo dobiti več finančnih sredstev, bi pričeli z gradnjo vodovoda tudi na Ovsisah, kje bi razen gospodinjstev dobila vodo tudi osnovna šola in Kulturni dom. Predračun predvideva, da bo potrebno za dokončno dograditev vodovoda na desnem bregu Save še ca 60 milijonov dinarjev. Z namenom, da bi Vodovodna skupnost imela čim več lastnih sredstev, so na občnem zboru sklenili, da se zviša pristojbina za vodo do iste višine kot jo ima Vodovodna skupnost Radovljica in levi breg Save. Razen tega pa pričakujejo tudi letos pomoč prebivalcev s prostovoljnim delom. – R.

Vir: Glas, 7. 4. 1962

1963

Vodovod bodo gradili. Podnart – Na zboru volivcev v Podnartu so razpravljali o gradnji trgovskega lokala, vodovoda in ostalih komunalnih delih na območju KO Podnart. Vodna skupnost Kropa z okolico bo letošnjo pomlad pričela graditi vodovod v Podnartu in okolici. Volivci so na zboru soglasno potrdili predlog vodne skupnosti, da bodo izkope in zasipe pri gradnji vodovoda opravili vaščani sami brezplačno in

tako pocenili gradnjo oziroma z razpoložljivimi finančnimi sredstvi zgradili vodovod na širšem področju že v letošnjem letu. / C. R.

Vir: Glas, 13. 3. 1963

Dela pri gradnji vodovoda v Podnartu hitro napredujejo. Pri vodovodnem podjetju v Kamni gorici, ki izvaja ta dela, pravijo, da bo voda po ceveh stekla še pred zimo.

Vir: Glas, 3. 7. 1963

Kulturni dom, dom AMD in vodovod – vse za krajevni praznik. Podnart – Sredi novembra v tretjem letu okupacije je OF na območju sedanjega krajevnega odbora sklicala k prvim ljudskim volitvam, ki so jih prebivalci Podnarta in okolice tvegali kljub okupaciji in fašistični tiraniji in izvolili prvo ljudsko predstavništvo – prve krajevne vaške odbore. V spomin na te dni v Podnartu meseca novembra praznujejo krajevni praznik. Krajevna organizacija SZDL Podnart z vsemi političnimi in družbenimi organizacijami se že pripravlja na tridnevno praznovanje krajevnega praznika, 20. obletnice volitev prvih ljudskih predstavnikov in 29. novembra.

28. novembra popoldne bodo imeli na Ovsisah pred spomenikom padlih žalno svečanost. Zvečer bo otvoritev novega doma kulture. Po akademiji bodo sprejeli cicibane v pionirsko organizacijo, nato pa razvili prapor Zveze borcev Podnart.

29. novembra 1963 zjutraj bo budnica, potem pa še propagandna vožnja AMD Podnart. Dopoldne bo v novem domu kulture prva kino predstava z novo kino aparaturo. Brezplačno bodo predvajali slovenski film Samorastniki. Prav tako bodo dopoldne tudi meddruštvene spretnostne vožnje, ki jih bo priredilo AMD Podnart.

Popoldne bo AMD odprlo tudi nov dom AMD Podnart. Na slovesnost bodo povabili razen članov in prijateljev društva tudi vsa sosednja AMD. Zvečer bo veselica z bogatim srečelovom.

30. novembra dopoldne pa bo v domu kulture otvoritev umetniške razstave, popoldne pa še redni kino program.

V Podnartu se že sedaj veselijo, saj bodo prav kmalu dobili nov kulturni dom Podnart in dom AMD Podnart, ki so ju zgradili s prostovoljnim delom, samoprispevki in s pomočjo Kemične tovarne Podnart, ostalih okoliških podjetij in ObLO Radovljica. Na Ovsišah in na Češnjici pa bodo dobili tiste dni tudi vodovod. / C. R.

Vir: Glas, 6. 11. 1963

Za praznike so v Podnartu odprli tudi prosvetni dom, ki so ga dokončno uredili, da bo lahko služil namenu, zgrajen.

Vir: Glas, 7. 12. 1963

1964

Začasni svet krajevne skupnosti. Podnart – V Podnartu so na seji začasnega sveta krajevne skupnosti Podnart izvolili za predsednika Cirila Rozmana, za tajnika pa Franca Polajnarja. V radovljiški občini bodo izvolili svete krajevnih skupnosti v mesecu marcu ali aprilu letos. KO SZDL Podnart je imenoval začasni svet krajevne skupnosti, ki bo delal na območju bivšega KO Podnart do izvolitve novega sveta. Razpravljali so o komunalnih delih v letu 1964 in raznih drugih problemih kraja. Letos bodo dovolili izplačila iz dodeljenih finančnih sredstev za razna komunalna dela šele po opravljenih delih, ki jih bodo predhodno kontrolirali organi krajevne skupnosti. Največ sredstev bodo dodelili za popravilo občinskih cest, ki v zadnjih dveh letih niso bile pravilno vzdrževane. Če bodo zadoščala finančna sredstva, bodo povečali pokopališče na Ovsišah, ki je postalo premajhno, obnovili bodo lokalne mostove čez strugo Lipnico, v centru Podnarta uredili kanalizacijo, v nekaterih vaseh izboljšali javno razsvetljavo in pred kulturnim domom v Podnartu uredili otroško igrišče. Govorili so tudi o gradnji obrežnega zidu ob potoku Lipnice poleg kulturnega doma v Podnartu in sklenili, da bodo postavili prošnjo za zgraditev obrežnega zidu Vodovodni skupnosti za Gorenjsko. Za izgotovitev najnujnejših del v poslovanju osnovne šole na Ovsišah pa bodo vložili prošnjo na Svet za šolstvo pri občinski skupščini Radovljica, ker je zaradi nerednega vzdrževanja pričelo šolsko poslopje razpadati.

Govorili so tudi o formiranju večjih krajevnih skupnosti, ki bi bile močnejše ekonomske enote. Morda bi bilo primerno, da se združita krajevna skupnost Podnart in Ljubno v eno krajevno skupnost. / C. R.

Vir: Glas, 15. 1. 1964

1965

Porušen most v Podnartu, 1965

Vir: Gorenjska 1900-2000 (Foto F. Perdan)

Op.: Ta fotografija je bila objavljena tudi v Glasu, 4. 9. 1965!

V Radovljjski občini je veliko objektov, ki so – predvsem z ozirom na težko finančno situacijo – nujni obnove, predvsem novogradnja ali adaptacije številnih mostov (most preko Save v Podnartu prenese le dve toni obremenitve in je zaradi tega cesta Radovljica-Podnart-Kropa za težja vozila praktično neprehodna), pa delna ali temeljita rekonstrukcija bohinjske ceste, ki je zaradi gospodarskih interesov (turizem) mnogo pomembnejša itd.

Vir: Glas, 21. 7. 1965

Brez vodovoda. Vprašanje: Dela pri novozgrajenem vodovodu v Podnartu še niso povsem končana. Tako rezervoar na Ovsišah nima urejenega odtoka, posamezne hiše pa nimajo vode. Tudi vas Rovte je še brez vodovoda. Zanima me, kako namerava Vodovod Kropa ta problem rešiti in kako je z njegovo samostojnostjo.

Odgovor: Karel Erjavec, upravnik Vodovodne skupnosti Kamna Gorica nam je dal naslednje pojasnilo: »V Podnartu dela na novozgrajenem vodovodu še niso dokončana, ker so v planu za leto 1965. Odtok iz rezervoarja na Ovsišah je pravilno speljan. Zaradi malomarnosti vaščanov, ki bo nalivih odtoka pod cesto ne očistijo, teče v tem času voda preko ceste. Da je v Podnartu in na Ovsišah več hiš brez vode, so to v večini lastniki, ki imajo lasten vodovod in niso pristopili k vodovodni skupnosti. Ko smo zgradili glavni vodovod od Brezovice do Češnjice, vaščani v Rovtah niso hoteli prispevati svojega deleža za dograditev glavnega vodovoda še do vasi Rovte. Zato so v letu 1963 izpadli iz plana. Šele v letošnjem letu smo ponovno planirali dograditev vodovoda tudi v Rovtah. Vsa dela, planirana v letošnjem letu, bomo izvršili, če bodo podjetja v redu poravnala svoje obveznosti.«

Glede samostojnosti Vodovodne skupnosti Kropa pa nem je predsednik Občinske skupščine Radovljica Franc Jere povedal, da je skupščina občine Radovljica že lani sprejela sklep o formiranju enega vodovodnega podjetja na tem področju, namreč o združitvi vodovodne skupnosti Kropa in vodovodne skupnosti Radovljica. Na občini je bila sestavljena tudi posebna komisija za prevzem osnovnih sredstev, vendar zaradi odločnega nasprotovanja upravnika vodovodne skupnosti Kropa do realizacije tega sklepa ni prišlo.

Vir: Glas, 21. 7. 1965

5 vprašanj – 5 odgovorov. Tokrat je postavil svojih pet vprašanj Ivan Vidic iz Podnarta, zaposlen pri LIP Bled, žagarski obrat Podnart. Je predsednik krajevne skupnosti v Podnartu in že več let aktiven družbeno političen delavec na terenu.

Ivan Vidic

Slabo skladišče. Vprašanje: Center Podnarta ni najlepše urejen. Temu je krivo zanemarjeno skladišče kmetijske zadruge Jelovica iz Radovljice. Zanima me kdaj in kako namerava zadruga rešiti problem tega skladišča.

Odgovor: Na vprašanje je odgovoril v. d. direktorja Kmetijske zadruge Jelovica Radovljica ing. Anton Černe: »Omenjeno skladišče ne kazi samo zunanjega videza Podnarta, ampak tudi kot skladišče za zadrugo ne ustreza. Stavba je bila nekoč hlev, zidovi niso izolirani, streha je dotrajana, tako da se vskladiščeno blago rado kvari. Zato je zadruga že pred časom sklenila, da bo to stavbo podrla in za skladišče uporabila stavbo na dvorišču gostilne, ki ji je bila v ta namen dodeljena. Ker pa je tudi ta stavba za skladišče premajhna, jo bo treba adaptirati in na ta način pridobiti še nekaj prostorov. Zaradi omejitve investicij letos ne bomo mogli realizirati načrta. Upamo pa, da bo to mogoče v naslednjem letu.«

Zanemarjena lopa v središču Podnarta res ne sodi v to okolico.

Ali bo problem trgovine rešen? Vprašanje: Že vsa leta po vojni je v Podnartu velika potreba po gradnji novega, sodobnejšega trgovskega lokala. Sedanji prostor namreč nikakor ne ustreza potrebam kraja. Čeprav so bili načrti že izdelani, do preureditve oz. novogradnje ni prišlo. Radoveden sem kdaj bo zgrajen ta prepotrebni trgovski lokal?

Odgovor: Na to vprašanje nam je posredoval odgovor direktor trgovskega podjetja Špecerija Bled tov. Jože Zupan: »Vsi potrebni načrti za preureditev trgovskega lokala v Podnartu so že izdelani, do realizacije pa doslej še ni prišlo samo zaradi neurejenih imovinskih vprašanj z lastnikom zgradbe, v kateri je sedanji lokal. Trgovsko podjetje Špecerija Bled namerava namreč lokal odkupiti in ga temeljito preurediti, tako da bi kot samopostrežna trgovina ustrezal ne samo sedanjim, ampak tudi perspektivnim potrebam kraja. Kljub temu pa predvidevamo, da bomo z gradnjo jeseni začeli, če se bo le krajevna skupnost Podnart uspela sporazumeti z lastnikom.

Nov vod v Prezrenjah. Vprašanje: V vasi Prezrenje bo zgrajen nov vod električne napeljave, ker je sedanji povsem dotrajan. Že takoj na začetku pa se je stvar zapletla, ker ni bil dosežen sporazum, kje naj poteka trasa novega voda. Kako namerava investitor rešiti ta problem in kdaj bodo začeli graditi nov vod?

Odgovor: Na podlagi prioritetnega razporeda gradenj novih elektro energetskih objektov se je Elektro Kranj odločilo, da zgradi v letu 1964 povezavo med 10 KV daljnovodom Kranj-Lipnica in Kranj-Otoče. Gradnja tega daljnovoda bi omogočila tudi postavitev treh transformatorskih postaj: Prezrenje, Zaloše in Podnart.

Predstavniki Elektro Kranj so si ogledali zemljišče in izbrali najugodnejšo traso daljnovoda, tako glede na čim manjšo škodo prizadetih in seveda ustrezno kulturnim zahtevam. Pri najugodnejši energetski rešitvi pa bi moral daljnovod potekati po teren, kjer je večja površina sadovnjakov. Zato so pri ponovnem ogledu izbrali novo traso in to tudi predložili kot predlog za izdajo lokacijske odločbe. Trasa je že odobrena in lokacijsko odločbo smo že dobili.

Na podlagi te odločbe so projektanti Elektro Kranja izdelali projekt in zakoličili traso daljnovoda in trafopostaje. Pri samem trasiranju pa so si kmetje sami skočili v lase, ker jim ni in ni šlo v račun, da bo kakšen električni drog stal na njihovem zemljišču. Prišlo je celo do takih izjav, da jim je vseeno, če stoji drog na kakem zemljišču, samo da električni vodniki ne bi potekali nad njihovimi njivami.

Na tako nerazumevanje podjetje Elektro Kranj še ni naletelo.

Kmalu nato sta se dva lastnika zemljišč pritožila na Elektro Kranj, Republiški elektro-energetski inšpektorat in Občinsko skupščino Radovljica. Pri ločenih izjavah obeh

tožilcev so bile podane netočne informacije. V take zadeve se pa naše podjetje ne namerava spuščati! Na drugi strani pa je bil podjetju poslan dopis s podpisom vseh ostalih vaščanov, da se z izjavami prejšnjih tožnikov nikakor ne strinjajo. Na koncu dopisa so celo dodali, da so pripravljeni neprizadeti povrniti škodo prizadetim. Vendar kljub temu se stvar ni umirila.

Podjetje Elektro Kranj, ki se trudi, da zagotovi kvalitetno dobavo električne energije ne more pričeti prej z delom, dokler ni dosežen sporazum med samimi vaščani. Podjetje ima namreč projekt narejen, potrebno je le privoljenje lastnikov oz. v nasprotnem primeru razlastitev.

Odgovor nam je posredovalo podjetje Elektro Kranj.

Cesta Podnart-Besnica. Vprašanje: Za Podnart in okolico bi bila velikega pomena gradnja ceste Podnart-Besnica. Ta prometna žila bi bila zaradi bližine in vedno večjega prometa po glavni cesti velika pridobitev za ves desni breg Save. Kdaj lahko pričakujemo, da bo cesta Podnart-Besnica zgrajena?

Odgovor: Na vprašanje nam je odgovoril predsednik skupščine občine Radovljica Franc Jere. Povedal nam je, da je bilo o gradnji ceste Podnart-Besnica govorjeno že ob sprejemanju proračuna občine Radovljica za leto 1965, da pa sredstev nikakor niso mogli zagotoviti. Radovljiška občina nima namreč v proračunu zagotovljenih niti potrebnih sredstev za redno vzdrževanje vseh cest, kaj šele za novogradnjo. Vseh cest III. reda je v občini 119 kilometrov in samo za redno vzdrževanje teh bi vsako leto potrebovali okrog 72 milijonov dinarjev – tega denarja pa ni. Prav zaradi tega bo občina v kratkem prepustila nekaj cest III. reda v vzdrževanje krajevnim skupnostim s tem, da jih bodo prekategorizirali v IV. razred. ... Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev torej ni prišla in tudi za sedaj še ne bo prišla v poštev gradnja ceste od Podnarta v Besnico. V prihodnjih letih bo za to verjetno še manj možnosti, kajti z izgradnjo nove gorenjske magistrale bo sedanja cesta I. reda prepuščena lokalnemu prometu, stroški za njeno vzdrževanja pa bodo seveda precejšnji.

V Radovljiški občini je tudi še veliko objektov, ki so – predvsem z ozirom na težko finančno situacijo – bolj nujni, predvsem novogradnja ali adaptacije številnih mostov (most preko Save v Podnartu prenese le dve toni obremenitve in je zaradi tega cesta Radovljica-Podnart-Kropa za težja vozila praktično neprehodna), pa delna ali temeljita rekonstrukcija bohinjske ceste, ki je zaradi gospodarskih interesov (turizem) mnogo pomembnejša itd.

Vir: Glas, 21. 7. 1965

1966

Kaj je z mostom v Podnartu? Most čez Savo v Podnartu bi moral biti narejen do 15. Junija; tako piše v pogodbi, ki jo je skupščina občine Radovljica sklenila z izvajalcem – gradbenim podjetjem Projekt Kranj. Vendar most še ni narejen, manjkajo še priključki. Projekt Kranj je prosil občino, naj mu za dva meseca podaljša rok izgradnje, vendar občina doslej na to še ni pristala in verjetno tudi ne bo. Penali tečejo. Na občini v Radovljici menijo, da se je treba enkrat navaditi, da bodo podjetja spoštovala določila pogodb. Projekt pa se izgovarja, da pogodba določa le izgradnjo mostu, (ki je narejen), ne pa priključkov na oba bregova.

Tudi za most v Lancovem je bil rok izgradnje 15. junij. Gradbeno podjetje Gradis Ljubljana, obrat Jesenice ga je naredilo v pogodbenem roku; 20. junija je bila že uradna otvoritev.

Vir: Glas, 16. 7. 1966

Na večer pred dnevom vstaje odprt most v Podnartu. Pretekli četrtek (21. junija) ob 18. uri je podpredsednik skupščine občine Radovljica Franc Cuznar izročil prometu novi most v Podnartu. Ko je prerezal vrvico, so preko mostu s svojimi vozili najprej zapeljali člani AMD iz Podnarta, pred njimi pa je šel sprevod narodnih noš. Slavnosti so se poleg številnih domačinov udeležili tudi predsednik skupščine občine Radovljica Franc Jere, predsednik skupščine občine Kranj Martin Košir in ostali družbeno politični delavci.

Pred približno enajstimi meseci je zaradi hudega neurja narasla Sava odnesla stari most. Prebivalci Podnarta in okoliških vasi so ostali brez prave cestne zveze. Promet se je odvijal začasno po zasilno urejeni poti preko mostu v Otočah. Zaradi zelo pogostih popravil, ki jih je zahteval stari most, je občinska skupščina v Radovljici ne eni svojih sej sklenila, da se v Podnartu zgradi betonski most, za katerega pa je bilo potrebno zbrati precejšnja sredstva. Največ je prispevala republika iz rezervnega sklada za elementarne nezgode, ostanek pa radovljiška in kranjska občina v sodelovanju z zainteresiranimi delovnimi organizacijami.

Novi most v Podnartu je dolg 96 metrov, širok 6 metrov in pol, stroški izgradnje pri predračunu pa znašajo 81 milijonov starih dinarjev. / S. Š.

Vir: Glas, 27. 7. 1966

Otvoritev betonskega mostu v Podnartu, 1966

Vir: arhiv Marija Mohorič

Nov most v Podnartu, pred 1970
Vir: DAR

Otvoritev betonskega mostu v Podnartu, 1966
Vir: arhiv Marija Mohorič

Vir: Glas, 3. 12. 1966

1967

Zbor volivcev v Podnartu. Na zboru volivcev v Podnartu, ki je bil pretekli četrtek, so volivci razpravljali o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov, o predlogu proračuna in družbenega načrta občine Radovljica za leto 1967 in o delu krajevne skupnosti v Podnartu.

Ugotovili so, da sredstva, predvidena po predlogu občinskega proračuna za krajevno skupnost Podnart v višini 18.500 novih dinarjev, ne bodo zadoščala za dejanske potrebe, tj. za vzdrževanje 18 km cest četrtega reda, za javno razsvetljavo, povečanje pokopališča, vzdrževanje šolske zgradbe, gradnjo nove brvi čez potok Lipnica itd. Zato so zadolžili krajevno skupnost, da do naslednjega zbora volivcev pripravi predlog za uvedbo krajevnega samoprispevka, ki bi ga porabili namesto za komunalno dejavnost na območje krajevne skupnosti Podnart. / cr

Vir: Glas, 1. 3. 1967

Samoprispevek za pokopališče. / Z zbora volivcev v Podnartu. Zbora volivcev v Podnartu, ki je bil pretekli ponedeljek sklican že drugič zaradi tega, ker so na prvem volivci zahtevali, da je navzoč tudi predstavnik občinske skupščine, se je udeležilo okrog 90 ljudi.

Volivci so pretežni del razprave posvetili gradnji oz. razširitvi pokopališča. S predloženimi načrti in izračuni so se v glavnem strinjali, zataknilo pa se je pri zbiranju sredstev. Zahtevali so, da razen njihovega samoprispevka, 6000 dinarjev na hišnega lastnika za prvo leto, za katerega so se soglasno odločili, del stroškov nosi tudi občinska skupščina. Veliko pripomb je bilo izrečenih na račun nepravilnih kriterijev za razdelitev sredstev na krajevne skupnosti. Tako dobi Podnart za krajevne potrebe iz občinskega proračuna tako malo denarje, da ne zadostuje niti za vzdrževanje 18 km vaških cest, kaj šele za druge potrebe, ki jih je precej. Zato ni čudno, da so volivci vztrajno zahtevali, da občinska skupščina vsaj tokrat pri pokopališču, ko gre za precejšnjo investicijo, katere sama kljub samoprispevku vaščanov ne bo zmogla, da svoj delež.

Vir: Glas, 25. 3. 1967

Občni zbor AMD Podnart. V zelo prazničnem vzdušju je imelo avto-moto društvo Podnart, ob navzočnosti najvišjega predstavnika AMZJ tov. Čeda Kapora, v nabito

polni dvorani kulturnega doma svoj 14. redni občni zbor. Prisostvoval mu je tudi predsednik AMZS ing. Jakopič in 14 predstavnikov AMD Gorenjske.

Že zgodaj popoldne so člani upravnega odbora društva svečano sprejeli visoke gosti in jim razkazali na novo zgrajeni doma AMD, potem pa imeli krajšo delovno konferenco, na kateri so podrobno obravnavali delo društev avto-moto zveze Slovenije in Jugoslavije.

Višek dneva je bil zelo uspeli občni zbor, na katerem so pregledali kakšno je bilo delo društva v zadnjem letu. Pripravili so otvoritev društvene delavnice, nabavili avtomobil zastava 750, imeli več dobro obiskanih tečajev za voznike amaterje itd. V razpravi je sodeloval tudi predsednik AMZJ Čedo Kapor. Pohvalno se je izrazil o svojem obisku v Sloveniji, posebno v Podnartu. Pobljže je spoznal delo in težave društev na Gorenjskem, o katerih so mu pripovedovali njihovi predstavniki. AMD Podnart je postavil za vzor, kljub temu da je to majhno podeželsko društvo je vendar zelo aktivno in uspešno. Govoril je o vse večjem pomenu motorizacije in opozoril na vlogo AMD v mednarodnem turističnem letu. Na občnem zboru so nekaterim najzaslužnejšim članom društva izročili odlikovanja, izvolili nov odbor in sprejeli bogat program za leto 1987. Sledil je še kratek kulturni program, v katerem so sodelovali mladinski pevski zbor iz Podnarta, pevci in citraši iz Tržiča ter odlični instrumentalni kvartet. / S. K.

Vir: Glas, 25. 3. 1967

Predsednik Avto-moto zveze Jugoslavije Čedo Kapor in predsednik Avto-moto zveze Slovenije ing. Jakopič (v sredini), v družbi s predsednikom in tajnikom AMD Podnart Jožem Cvenkljem in Cirilom Rozmanom.

Vir: Glas, 25. 3. 1967

Samopostrežnica v Podnartu. Kolektiv Špecerije Bled ima za letos in prihodnje leto obširen program pri gradnji novih obratov.

Danes, ob petih popoldne, bodo v Podnartu odprli novo samopostrežno trgovino. Kolektiv Špecerije Bled bo tako ustregel številnim prebivalcem Podnarta in okoliških

vasi, ki so novo trgovino že dolgo želeli. Prvotno so nameravali zgraditi le večjo – klasično trgovino, toda s časom so prevladale zahteve po sodobni samopostrežni trgovini. Lokacijo je dokončno določil tudi novi most prek Save. Preurejali so jo približno leto dni, veljala pa je skupno z opremo 12 milijonov starih dinarjev. V maju bodo uredili le še fasado in okolico stavbe. Z otvoritvijo trgovine pa dotlej ni bilo mogoče počakati, saj so bili prostori, v katerih je poslovala trgovina, zadnje leto skrajno neprimerni.

Nova trgovina ima prodajno površino 80 m² ter skladišč 120 m². Doslej so imeli kupci naprodaj komaj 50% raznega blaga od podjetje, zdaj pa bo teh artiklov prek 70%. Predvsem bodo povečali izbiro perila, posod, orodja, gospodinjskih predmetov, steklenine. Razen tega pa bo povečan tudi asortiment živil. Za poizkušnjo bodo prodajali tudi mleko in mlečne izdelke, sveže meso in piščance.

Špecerija Bled ima za letos in prihodnje leto širok program pri gradnji novih obratov. Že julija letos bo dograjena nova samopostrežna trgovina v Bohinjski Bistrici s prodajno površino 160 m². Čez nekaj mesecev bodo začeli graditi samopostrežno trgovino v Begunjah, ki bo podobna Podnartu, le da bo nekoliko večja. V začetku prihodnjega leta bodo začeli graditi samopostrežno trgovino in bife s površino 300 m² nasproti železniške postaje na Jesenicah. To bo ena največjih tovrstnih trgovin na Gorenjskem, dograjena pa naj bi bila predvidoma do spomladi leta 1969. Spomladi prihodnje leto pa bodo začeli graditi tudi centralno skladišče na Bledu, za katerega so načrti že v izdelavi. V podjetju računajo, da bodo letos in v prihodnjem letu vložili v investicije približno 250 milijonov lastnih sredstev in da bodo leta 1970 imeli že 60% trgovin na samopostrežni način in le 40 % klasičnih. / S. Šolar

Vir: Glas, 22. 4. 1967

Nova samopostrežna trgovina Špecerija Bled v Podnartu, 1967

Vir: Gorenjski kraji in ljudje IV. (Foto: France Perdan)

Leta 1960 so v Kranju odprli prvo samopostrežno trgovino Potrošnik na Koroški cesti (danes podrta). Približno v istem času so samopostrežne trgovine odprla tudi druga mesta, po vaseh pa so v naslednjih desetletjih počasi izpodrivale klasične trgovine.

Vir: GKil IV.

Avtomehanična delavnica v Podnartu. Avto moto društvo Podnart je pred leti zgradilo svoj dom. Spodnje prostore so namenili za delavnico, zgornje pa za ostalo društveno delo. Zaradi pomanjkanja denarja je društvo oddalo spodnje prostore v najem Kemični tovarni Podnart, ki jih je uporabila za skladišče. Ker je društvu letos uspelo zbrati potreben denar za nabavo orodja in ostale opreme za delavnico, bo ta začela delati 3. julija. Svečana otvoritev avtomehanične delavnice pa bo v soboto 1. julija. / er.

Vir: Glas, 28. 6. 1967

Avtomehanična delavnica Podnart. Avtomehanična delavnica AMD Podnart že od prvega julija naprej opravlja članom AMZJ vsa popravila na njihovih vozilih. Obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, za vsa večja popravila pa se je potrebno prijaviti vnaprej pri vodji mehanične delavnice Cirilu Nardoniju, telefonska številka 72-135. Delavnica opravlja svoje usluge zelo skrbno in po ugodnih cenah.

Vir: Glas, 30. 8. 1967

Dom AMD Podnart, pred 1970

Vir: DAR (izdal Forte)

1969

Vir: Glas, 11. 1. 1969

Usodni most v Bistrici. Minuli četrtek, 5. VI. zjutraj se je v vasi Bistrica pri Naklem, na lesenem mostu pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje 30-letna Marija Šolar, doma iz Podnarta. Šolarjeva je vozila po stari obvozni cesti iz Podbrezja proti Kranju, kjer je bila zaposlena. Zaradi spolzke ceste je avtomobil na mostu zaneslo, da se je zasukal za 360 stopinj in trčil v desni rob mostu. Voznico je sunek vrgel na piano. Rane, dobljene ob padcu, so bile tako hude, da jim je že na kraju nesreče podlegla.

Vir: Glas, 7. 6. 1969

Letos 30 milijonov realizacije. V Podnartu je bila že pred vojno majhna tovarna za kozmetiko, ki pa jo po vojni prerasla v pomembno kemično tovarno. Značilno zanjo je, da je organsko rasla skupaj z razvojem in potrebami naše industrije – predvsem kovinske, elektroindustrije in v zadnjem obdobju tudi elektronske. Na svoji poti, v času administrativnega gospodarjenja, se je prebijala brez določenih perspektiv in namenov in šele po letu 1952, ko se je osamosvojila in je kolektiv prevzel v lastne roke njeno usodo, je krenila na čisto svojstveno pot. Takrat je bilo v tovarni 22 ljudi, ki po svoji kvalifikacijski strukturi za tovrstno dejavnost niso obetali posebnih perspektiv. Kolektiv se je takrat odločil za samostojno programsko pot in odstopil od prvotnega programa, od proizvodnje finih kemikalij za industrijske laboratorije, institute in podobne institucije. Ni imel dovolj surovin in niti ne aparatur, dosti pa sile in volje. Odločil se je za proizvodnjo finejših kemikalij za površinsko obdelavo in zaščito kovin, kar je za tisto obdobje pomenilo korak nazaj. Vsa razpoložljiva sredstva je usmeril v razvoj lastnega strokovnega kadra, v nabavo naprav in modernizacijo proizvodnje. Danes stoji v Podnartu petkrat večja tovarna kot je bila pred vojno in bo njen kolektiv ustvaril letos okrog 30 milijonov N din realizacije. To pa ni niti tako malo, če vemo, da je danes zaposlenih že okrog 140 ljudi s povsem obratno kvalifikacijsko strukturo kot pred 17 leti. Danes je v tovarni le deset ali 12 ljudi, ki niso strokovnjaki za tovrstno proizvodnjo.

Kemična tovarna Podnart in njen kolektiv nista dosti poznana naši dejavnosti. Kolektiv se je zagrizel v svoje delo in načrte in jih neumorno razvijal in ker praktično proizvaja le za potrebe industrije, nima direktnega stika s široko potrošnjo, zato pa ima toliko pomembnejši neposredni stik. Vedeti moramo namreč, da praktično ni izdelka kovinske ali elektroindustrije, pa tudi elektronske in še nekaterih drugih panog, pri katerih ne bi bile uporabljene kemikalije iz Podnarta, ali pa jih ta tovarna dobavlja iz uvoza na osnovi poslovno tehničnega sodelovanja s svetovno znano firmo Sel-rex v Ženevi.

Sodelovanje z omenjeno firmo je narekoval nagel razvoj tovrstne industrije v svetu in še zlasti razvoj domače predelovalne industrije. Švicarski partner je pravzaprav sam ponudil roko Podnartu, ki jo je sprejel in tako zagotovil prenekateri naši tovarni nemoteno obratovanje. Domači industriji je zagotovil take surovine, da je s svojimi izdelki lahko konkurenčna na vseh tržiščih, kajti kvaliteta postaja vse pomembnejše merilo za ugodno ponudbo. Danes v Podnartu lahko zagotovijo take preparate in kemikalije, ki jih zahteva najsodobnejša avtomobilska industrija, pa tudi najsodobnejša elektronika.

Kemična tovarna Podnart je v zadnjem obdobju razvila tudi galvanotehniko za plemenite kovine, za zlato, srebro, platino in podobne. Danes oskrbuje v Jugoslaviji nad 300 tovarn, obrtnih delavnic in drugih odjemalcev. Hkrati z oskrbo kemikalij in preparatov so odjemalce in jih še seznanjajo z uporabo surovin. Izdajajo posebne kataloge in navodila. Za omenjeno firmo pa opravlja tudi vse servisne usluge pri nas in uporabnike seznanja s kompletno tehnologijo. Tovarna si je pridobila tak sloves, da praktično danes v Jugoslaviji nikjer več ne razvijajo galvanizaciji, da ne bi pri tem sodelovala Kemična tovarna Podnart. Tu nastanejo prve ideje in načrti.

Tako je prehojena pot majhnega kolektiva iz Podnarta potrdila pravilnost svoje odločitve. Uspel je razviti pomembno proizvodnjo, vzgojiti dovolj kadra, opremiti laboratorije in proizvodne obrate.

Vir: Glas, 2. 8. 1969

1970

Vir: Glas, 4. 3. 1970

Vir: Glas, 6. 6. 1970

Krajevna skupnost Podnart je še vedno zelo delavna. Krajevna skupnost Podnart je kljub zelo skopo odmerjenim finančnim sredstvom skupščine občine Radovljica zelo delavna. V preteklem letu so obnovili na Ovsisah pokopališče. Vsaka družina je prostovoljno prispevala 100 din za obnovo pokopališča. Letos želijo asfaltirati cesto od Podnarta do Ovsiš, kjer imajo osnovno šolo in pokopališče. Na zboru volivcev so volivci sklenili, da vsak lastnik hiše prispeva 500 din, če bo skupščina občine Radovljica letos omogočila obnovo ceste. Glede na to prebivalci Podnarta, Ovsiš in okolice z zanimanjem pričakujejo sklep skupščine.

Prebivalci Krajevne skupnosti Podnart občinske ceste v glavnem vzdržujejo s prostovoljnimi deli v prostem času in ob nedeljah, ker od skupščine občine Radovljica prejmejo letno le okrog 20 tisoč din za vzdrževanje 18 kilometrov občinskih cest, javno razsvetljava in vsa ostala komunalna dela. Letos bodo ob občinskih cestah v širini 80 cm na obeh straneh ceste posekali drevje in grmovje. / C. Rozman

Vir: Glas, 20. 6. 1970

AMD Podnart gradi kleparsko delavnico. Avto-moto društvo Podnart je eno najboljših v Sloveniji. To je sicer zelo laskava ocena, ki pa smo jo že nekajkrat slišali.

Zakaj? Društvo ima precej članov, saj je v krajevni skupnosti danes že precej redka hiša, kjer ne bi imeli »motoriziranega konjička«. Menda na Češnjici in na Poljšici ni hiše, kjer ne bi imeli avtomobila. Ponekod pa imajo še celo po dva. Večji del prebivalcev s tega področja je namreč zaposlenih v bližnjih tovarnah: Iskra Otoče, Iskra Lipnica, Plamen Kropa, Kemična tovarna Podnart in druge.

Prav zato se je avto-moto društvo že pred časom odločilo, da bo uredilo v domu servis za svoje člane. Za zdaj je v domu AMD mehanična in avtoličarska delavnica, pred kratkim pa so se odločili, da bodo zraven doma zgradili še kleparsko delavnico. V obeh delavnicah imajo že sedaj veliko dela, čeprav je zaposlenih devet ljudi. Pa tudi cene za popravilo avtomobilov so zelo ugodne, tako da so s svojimi storitvami postali znani že celo zunaj Gorenjske.

Ko smo se med obiskom v dolini Lipnice pogovarjali o delu avto-moto društva z nekaterimi vozniki motornih vozil, so nam zaupali, da so z dosedanjim programom in storitvami društva zelo zadovoljni. / A. Ž.

Vir: Glas, 9. 12. 1970

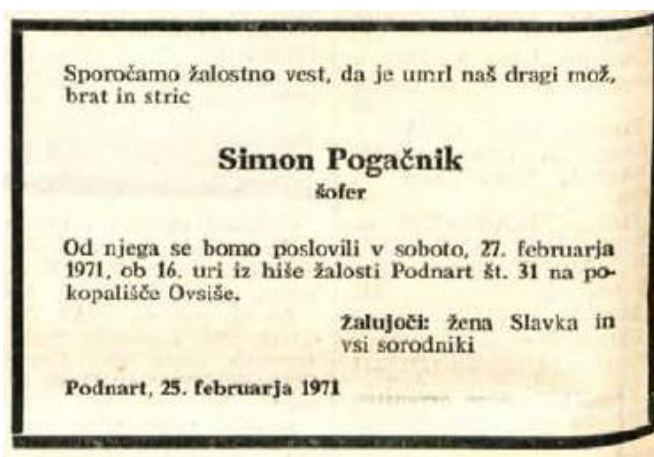

Dom AMD Podnart
Vir: Glas, 9. 12. 1970

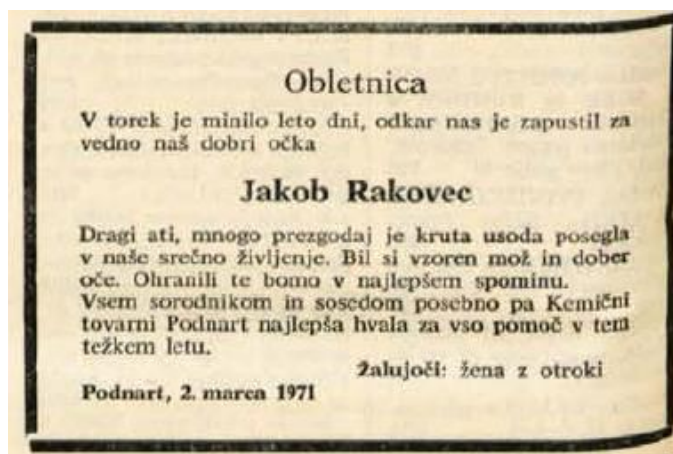

Tudi gostišče v Podnartu bi lahko pripomoglo k hitrejšemu razvoju turizma na tem področju. / Foto: F. Perdan
Vir: Glas, 9. 12. 1970

1971

Vir: Glas, 20. 2. 1971

Vir: Glas, 6. 3. 1971

1972

Vir: Glas, 23. 2. 1972

Vir: Glas, 30. 9. 1972

1973

Podnarčani zahtevali ureditev križišča. Približno teden dni po zboru volivcev je bil minuli petek zvečer v Podnartu spet zbor občanov, na katerem so razpravljali o ureditvi križišča pred železniškim prelazom. Občani so izrazili bojazen, da bi ob začetku obratovanja kamnoloma v Kamni gorici prav v tem delu Podnarta nastalo ozko grlo. Zaradi železniški zapornic, ki so vsako uro zaprte 15 do 20 minut, je že zdaj v tem delu Podnarta promet tako rekoč nemogoč. Ko pa bodo tovornjaki Cestnega podjetja Kranj začeli iz kamnoloma voziti pesek v asfaltno bazo v Naklem, bo še večji.

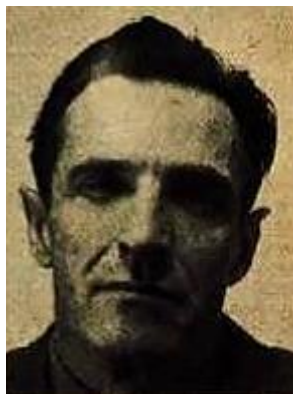
Prav zato so na zboru občanov zahtevali, da je treba pred začetkom obratovanja kamnoloma v križišču pred železniškim prelazom urediti tripasovno cestišče. Zato pa bo potrebno porušiti tudi eno do dve stavbi.

Predstavniki radovljiške občinske skupščine in Cestnega podjetja Kranj so na zboru pojasnili, da je kakršnakoli bojazen glede prometa v Podnartu, kakor na cesti od Kamne gorice do Podnarta odveč. Pogodba, da bo Cestno podjetje lahko odprlo kamnolom v Kamni gorici, namreč določa, da ob obratovanju ne smejo biti prizadeti prebivalci in industrija na tem področju. Cestno podjetje bo poskrbelo, da ne bo prišlo do zapraševanja, postopno bodo zgradili dvopasovno cesto od Kamne gorice do Podnarta, v križišču v Podnartu pa bodo uredili tripasovno cestišče.

Takšen sklep so potem sprejeli tudi na zboru občanov. Poudarili so, da ne nasprotujejo investiciji v kamnolomu, pač pa, da želijo, da naselje zaradi tega ne bo prizadeto. Hkrati so podprli stališče občinske skupščine da zaradi kamnoloma na tem področju ne sme biti okrnjen nadaljnji razvoj. / A. Ž.

Vir: Glas, 28. 3. 1973

Želje prebivalcev KS Podnart. V Podnartu in okolici je bilo po vojni veliko zgrajenega. Vse vasi so dobile zdravo pitno vodo, preurejena je bila električna napeljava, po vaseh so bili postavljeni transformatorji, dograjene in razširjene so bile občinske ceste, zgrajeni so bili mostovi čez Savo in Lipnico. Razen tega ima danes Podnart nov kulturni dom, dom AMD in samopostrežno trgovino.

Miha Bevc

Predsednik krajevne skupnosti Miha Bevc pravi, da je delo v razširjeni krajevni samoupravi dobro zaživelo in da se že kažejo prvi rezultati. V okviru sveta krajevne skupnosti namreč deluje več odborov: odbor za komunalne zadeve, odbor za kmetijstvo, odbor za povezavo med društvi, odbor za šolstvo in socialno varstvo, odbor za splošni ljudski odbor, pokopališki odbor in poravnalni svet. V okviru sveta

krajevne skupnosti deluje tudi predsedstvo, ki ga sestavljajo predsednik, podpredsednik, tajnik in blagajnik krajevne skupnosti.

»Koliko denarja ima krajevna skupnost? smo povprašali predsednika.

»Letos bo krajevna skupnost dobila od občine 65.000 dinarjev dotacij. Kemična tovarna Podnart je dala 120.000 dinarjev prebivalci pa so zbrali za dograditev pokopališča in mrliške vežice 9.110 dinarjev. Razen tega bomo nekaj denarja dobili tudi od Gozdnega gospodarstva Bled, podjetja LIP Bled in kmetijske zadruge Radovljica. Z denarjem bomo vzdrževali in uredili kanale na 18 kilometrov dolgih občinskih cestah. Napravili bomo tudi okrog 250 metrov opornega zidu, dogradili mrliško vežico itd., 30.000 dinarjev pa smo namenili društvom in organizacijam. Vendar smo sklenili, da bomo ta denar dali le, če bodo društva in organizacije izpolnili delovne programe.«

»Kaj pa druge potrebe in morebitne želje?«

»Močno pogrešamo vrtec. Ker je predvideno, da bomo vzgojno-varstveno ustanovo dobili šele čez nekaj let, smo sklenili, da bomo letos preuredili eno stanovanje v osnovni šoli na Ovsišah. to bo sicer le začasna rešitev in bo prostora le za 15 do 20 otrok.

Poseben problem v Podnartu pa je gostilna. S sedanjim gostinskim lokalom nismo zadovoljni, saj v njem ni moč dobiti skoraj ničesar. V Podnartu bi potrebovali takšno gostilno, da bi v njej poleg pijač lahko dobili tudi različne jedi. Razen tega pa pogrešamo tudi prodajalno mesa. Trgovskemu podjetju Špecerija Bled priporočamo, da jo odpre.« / C. Rozman

Vir: Glas, 11. 8. 1973

1974

Žaga v Podnartu bo spet obratovala. Predstavniki Lesnoindustrijskega podjetja Bled so na sestanku z družbenopolitičnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi iz lipniške doline povedali, da bo začela žaga v Podnartu po daljšem zastoju spet obratovati. Žaga v Podnartu in obrat na Lancovem tvorita skupaj TOZD. Letos naj bi v Podnartu razrezali 8000 kubičnih metrov hlodovine, na Lancovem pa izdelali 1500 garnitur za zaboje in 120.000 lesenih oblog. V prihodnje namerava LIP Bled proizvodnjo na Lancovem prenesti v Podnart in vpeljati izdelavo strešnih konstrukcij. Na sestanku, ki je bil pretekli teden, so razpravljali tudi o sodelovanju med krajevnimi skupnostmi lipniške doline, vključno s krajevno skupnostjo Ljubno. Zaradi skromnega sodelovanja v preteklosti marsikatera načrtovana naloga ni bila uresničena in so sredstva, ustvarjena v dolini, odtekala drugam. / C. Rozman

Vir: Glas, 26. 1. 1974

Od 1. oktobra naprej vozijo na progi Radovljica-Kamna gorica-Kropa-Podnart trije novi Transturistovi avtobusi. Potniki pravijo, da je prevoz v novih in večjih avtobusih veliko udobnejši kot doslej. Na petkovi seji izvršnega sveta skupščine občine Radovljica pa so opozorili da bo zaradi vse večjega prometa (med drugim tudi zaradi avtobusnega) z kamnogoriškega in kroparskega področja v Radovljico treba čim prej misliti na novo obvozno cesto v Radovljici. Sedanje cestna povezava, ki vodi med drugim čez železniški nadvoz ne zdrži večjih obremenitev. / Foto: F. Debeljak.

Vir: Glas, 8. 10. 1974

Pisali smo že, da od 1. oktobra vozijo na progi Podnart-Kropa-Radovljica in obratno trije novi Transturistovi avtobusi. Ker pa je prevoz čez železniški nadvoz v Radovljici nemogoč, vozijo avtobusi po obvozni poti skozi tako imenovano kravjo dolino. Ta cesta je zelo slaba in ozka. Največja težava pa je na železniškem prelazu, kjer morajo avtobusi velikokrat čakati po deset in več minut. Razen tega je ta železniški

prelaz tudi slabo zavarovan in se slej ko prej lahko zgodi, da bo prišlo do nesreče. /
Foto: F. Debeljak.

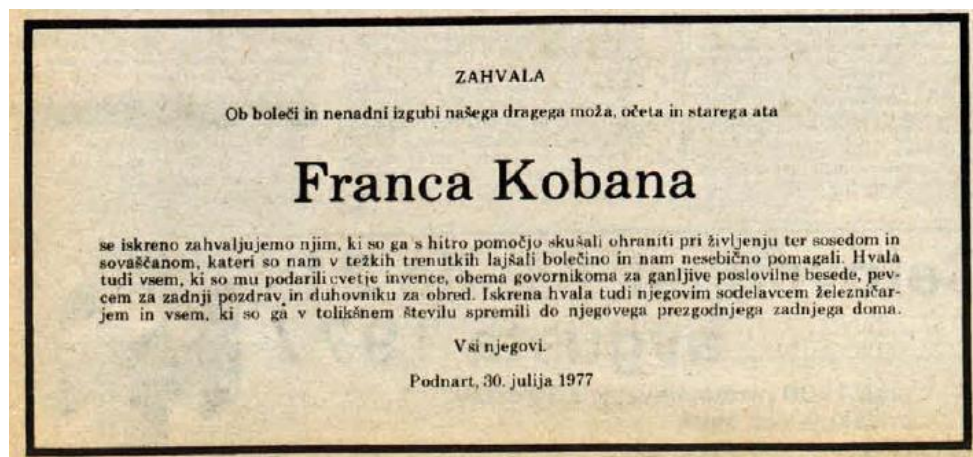
Vir: Glas, 25. 10. 1974

1976

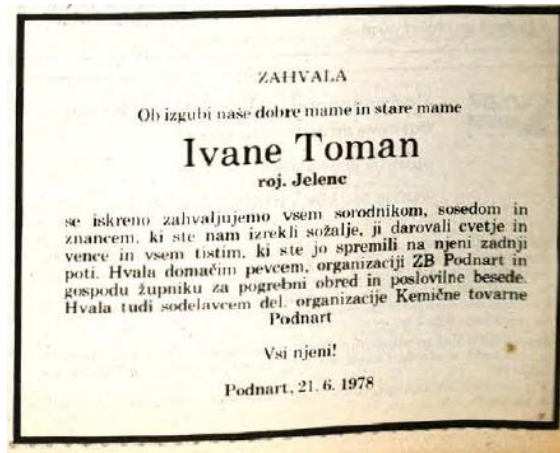
Vir: Glas, 13. 1. 1976

1977

Vir: Glas, 5. 8. 1977

1978

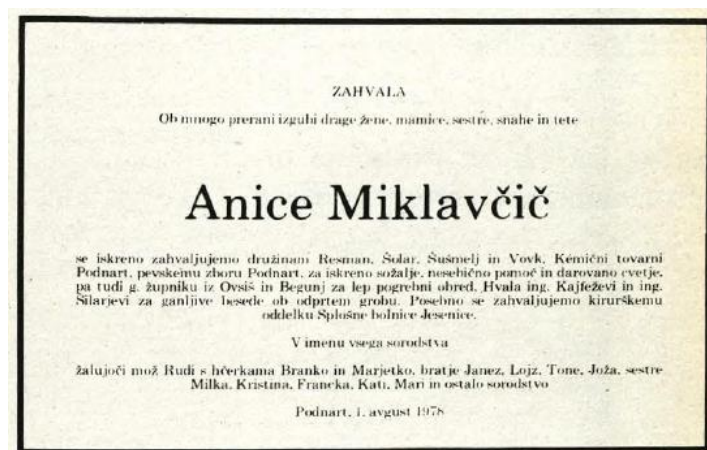
Vir: Glas, 23. 6. 1978

Vir: Glas, 28. 7. 1978

Vir: Glas, 1. 8. 1978

Vir: Glas, 8. 8. 1978

Zamujajo z deli. – Regionalno cesto skozi Podnart so v glavnem rekonstruirali že lani. Letos spomladi so položili asfalt tudi na odseku ceste proti kropi. Del cestišča pri Podnartu pa je še vedno makadamski, ker je velik zemeljski usad preprečil dokončno prenovitev ceste. Vzroke za pogrezanje zemlje je raziskal ljubljanski geološki zavod in posredoval sanacijski načrt cestnemu podjetju Kranj. Le-to je načrt izročilo izvajalcu del, gradbenemu podjetju iz Tržiča, ki naj bi z deli na nekokončanem odseku cestišča pričelo že septembra.

Kot je izjavil predsednik krajevne skupnosti Podnart, Miha Bevc, bodo ta dela nadaljevali predvidoma v mesecu oktobru. Tako bo ozko prometno grlo pri Podnartu kmalu odpravljeno. Krajane pa skrbi tudi prepočasna nadaljna prenovitev ceste proti Kropi, ki naj bi bila po načrtih končana šele do leta 1985. Že sedaj je namreč na tem področju izredno gost promet, predvsem zaradi velikega števila tovornjakov in avtobusov pa je tudi varnost vseh udeležencev v prometu dokaj mala. / S. Saje

Vir: Glas, 10. 10. 1978

Dolg članek o KS Podnart, Glas 3. 11. 1978

JANEZ ERMAN, predsednik krajevne konference SZDL Podnart: »V Podnartu smo že opravili volitve organov v krajevni skupnosti.«

ŠTEFAN HAJDINJAK, predsednik skupščine krajevne skupnosti: »Med pomembnimi komunalnimi nalogami je vsekakor tudi napeljava telefonskega omrežja v krajevni skupnosti.«

CIRIL ROZMAN, sekretar osnovne organizacije ZK: »Komunisti sodelujejo v družbenopolitičnih organizacijah in v sami krajevni skupnosti.«

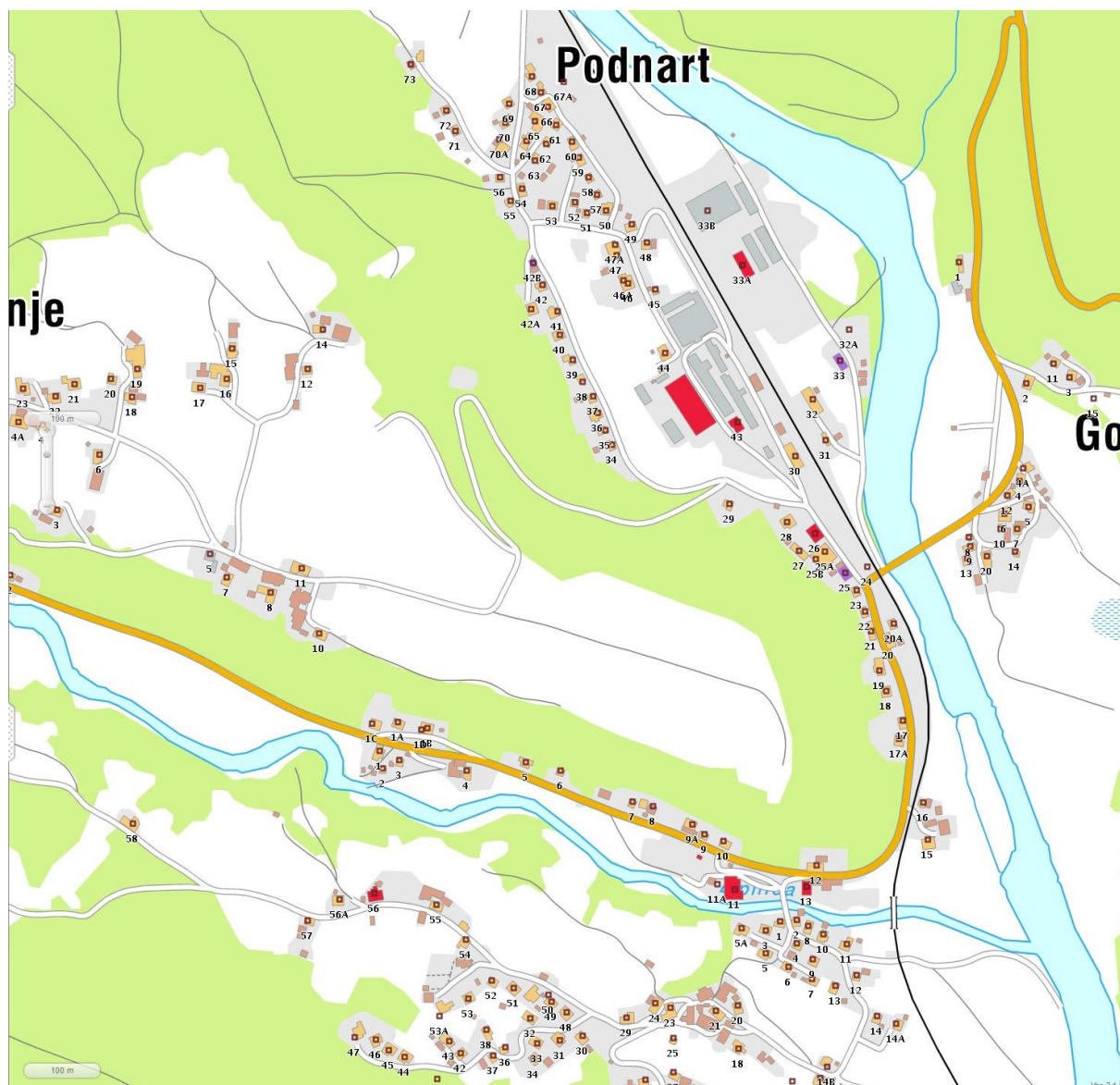

MIHA BEVC je eden najbolj delavnih v krajevni skupnosti, zato so ga delegati ponovno izvolili za predsednika sveta krajevne skupnosti

Glas 3. 11. 1978

★★★★

Podnart - danes

Podnart – topografska karta, 2016
Vir: geopedija.si

★★★★

Stare domačije v Podnartu

Podnartovec

Podnart št. 1 - Podnartouz (lastnik Pogatschnig, 1827), Podnartovec (lastnik Pogačnik, SA 1781-1890) // Pri Podnartovcu – Podnart št. 20.

Domnevno naj bi domačija dobila ime po kraju (Podnartu), saj je bila ena prvih hiš v vasi.

Vir: RAGOR

Jožef Pogačnik (roj. ok. 1775). Jožef Pogačnik se je rodil ok. leta 1775 na Mišačah, umrl pa je v Podnartu št. 1. Njegova starša sta bila: oče Anton Pogačnik, roj. ok. 1750 v Zalošah in mati Marjeta Boštjančič, rojena ok. 1755 na Mišačah. Njegova žena je bila Marjeta Pavlič, roj. ok. 1775 v Podnartu št. 1. Imela sta sinova Jerneja in Jožefa.

Vir: myheritage.si

Jožef Pogačnik (roj. 1805). Jožef Pogačnik se je rodil leta 1805, na naslovu Podnart št. 1. Žena Marija Wallesch je bila rojena ok. 1810, na naslovu Posavec št. 2. Z ženo sta imela tri otroke: Franca in Jožefa ter hči Marijano. **Imel je brata Jerneja Pogačnika (roj. ok. 1800, na naslovu Podnart št. 1), umrl pa je neznanega leta na Ovsišah.**

Vir: myheritage.si

Pogačnik Jožef (roj. ok. 1815). Ok. leta 1835 poroka z Wallesch Marija z Dobrave (roj. ok. 1815).

Pogačnik Marijana (roj. Dobrava, Podnart št. 1, 9. 6. 1837).

Pogačnik Franc (roj. Dobrava št. 1, 21. 3. 1841 / um. ?).

Vir: gdebas.de

Jožef Pogačnik (roj. 1835). Jožef Pogačnik se je rodil 16. aprila 1835, na naslovu Podnart št. 1. Njegova žena je bila Julija Mali, rojena leta 1840 v Podvinu (umrla 1860 v Podnartu št. 1). Imela sta dva sina: Josipa viteza in Janeza Pogačnika.

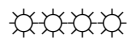
Vir: myheritage.si

Jožef Pogačnik (roj. 1866). Začetnik rodbine vitezov Pogačnikov je bil Josip (Jožef) Pogačnik, ki se je rodil leta 1866 kmečkim staršem v Podnartu. Domačija je imela hišno številko 1. in po domače se ji je reklo »Podnartov'c«. Njegov oče je bil Jožef, mati pa Julijana, rojena Mali iz Podvina. Ko je bil Josip star tri leta, sta mu umrli oba starša (oče se je ubil v nesreči s konjsko vprego) in mlajši brat Janez, zato je upravljanje posestva prevzel stric Janez, ki je imel v Podnartu delavnico stolpnih ur.

Vir: Blagoslovljeni in prekleti (avtor Miha Preinfalk)

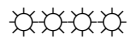

Podnartovec
Vir: foto Miran Hladnik

Gregor / Grogor

Podnart št. 2 - Gregor (lastnik ---, 1827), Grogor (lastnik ---, SA ok. 1890) // NP.

Janček

Podnart št. 3 - Jantscher (lastnik Paulitsch, 1827), Jančer (lastnik Mihelič, SA 1781-1890) // Pri Jančku – Podnart št. 17.

Hišo je v začetku 20. stoletja zgradil Žitarjev Janez, po domače Jančk.

Vir: hisnaimena.si (RAGOR)

Zgornji podatek (pridobljen pri lastniku domačije) ne more držati, saj je hiša stala že v času prvega popisa prebivalstva leta 1754. Celo dve hiši, kjer je bil lastnik Pavlič.

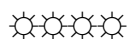
Lastnik v času franc. katastra (1827): Paulitsch.

Stara in nova hišna številka

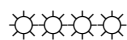
Vir: RAGOR (Foto: Nina Kobal)

Op.: Nad portalom je stara hiš. št. 3 – zgoraj pa nova št. 17!

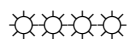
Mlinar / Kovačija

Podnart št. 4 - Mlinar (lastnik ---, 1827), Kovačija (lastnik ---, SA ok. 1890) // **NP.**

Kožar

Podnart št. 5 - Mlinar (lastnik Finschinger, 1827), Mlinar (lastnik Finžgar, SA 1781-1890) // **Pri Kožarju – Podnart št. 15.**

Rjavček

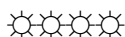
Podnart št. 6 - Erjautscheg (lastnik Stuller, 1827), Erjavček (lastnik Stuler, SA 1781-1890) // **Pri Rjavčku (lastnik Štular Josip, om. 1927 – Podnart št. 4.**

Pri hiši so bili furmani. Hišno ime se je prijelo po konjih rjavcih.

Vir: RAGOR

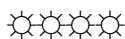
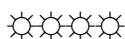

Štularjevi, 1949
Vir: arhiv Rok Gašperšič

Stuller / Bank

Podnart št. 7 - Stuller (lastnik ---, 1827), Bank (lastnik ---, SA ok. 1890) // **NP.**

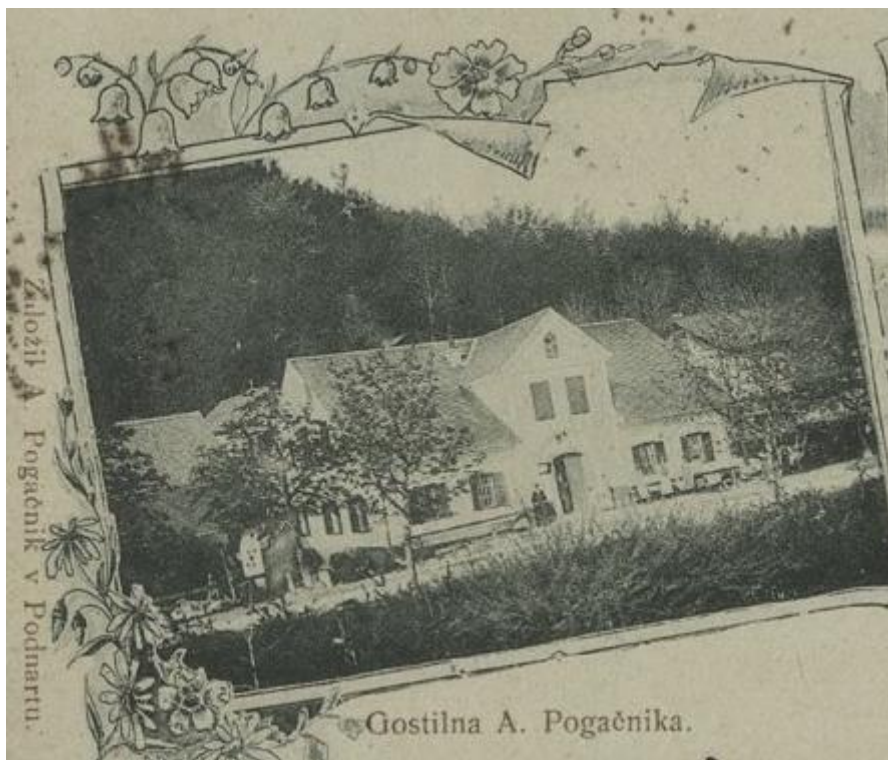
Pr' Poslancu

Podnart št. 15 – Pri Poslancu (lastnik Pogačnik Anton, ok. 1900) - **Pri Poslancu – Podnart št. 21.**

Anton Pogačnik (roj. 1874). Anton Pogačnik je bil rojen 27. 5. 1874 na Srednji Dobravi št. 12. Bil je posestnik. Poročil se je z Marijo Korenčan, rojeno 27. 4. 1876 na naslovu Naklo 21 (umrla na naslovu Sr. Dobrava št. 12).

Vir: myheritage.si

Op.: Tudi v času županovanja so živeli na Srednji Dobravi, kasneje (ok. 1900) pa so postavili v Podnartu hišo z naslovom Podnart št. 15.

Gostilna Antona Pogačnika, od. 1900

Vir: dLib (arhiv NUK)

Op.: Najprej se je pri hiši reklo pri Valentincu!

Pr' Poslancu

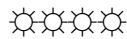
Vir: foto Rok Gašperšič

Stara in nova hišna številka

Vir: foto Rok Gašperšič

Op.: Nad portalom je stara hiš. št. 15 – na desni pa nova št. 21!

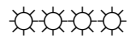

Na Festengi

Podnart št. 21 – NP / Na Festengi – Podnart št. 12.

Hišno ime iz nemške besede Festung (trdnjava), v povezavi z zgodbo o nastanku hišnega imena Porta na Ovsišah. / Ime je domačiji dal vaški posebnež. V času gradnje hiše je namreč potekala vojna med Rusi in Japonci v Kurilskem otočju za trdnjavo Portartur.

Vir: RAGOR

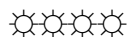
(Nova) Gostilna Pogačnik

Pogačnikova hiša v Podnartu, 1935

Vir: arhiv Brane Kukič – Kuka

Op.: Hiša je bila zgrajena leta 1923 (zadaj Ledenica, zg. 1932)!

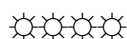
Pajer

Podnart št. 1 – Pri Pajerju.

Hišno ime po priimku lastnika - Pajer.

V Podnartu na domačiji Pri Pajerju se je leta 1920 rodil Rudi Finžgar, smučarski skakalec in podjetnik. Finžgar je kot prvi slovenski skakalec preletel razdaljo 100 metrov. Med vojno, ko je pobegnil iz nemške vojske in se pridružil partizanom, je ustanovil izdelovalnico smuči, ki je v času vojne izdelala več sto parov smuči. Leta 1945 sta z bratom Primožem poslovno idejo nadgradila ter ustanovila danes svetovno znano podjetje Elan.

Vir: RAGOR

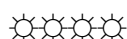

Mlinar

Podnart št. 9 – Pri Mlinarju.

Prvi lastnik domačije je bil delavec v mlinu.

Vir: RAGOR

Zorc

Podnart št. 25 – Pri Zorcju.

Podnart, od. 1907

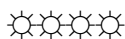
Vir: arhiv Maksimilijan Košir (Foto: Franc Pavlin)

To je ZORČEVA HIŠA. Hišo je kupila Agata Olip iz Radovljice od Magušar Ivanice iz Kroke. Agata se je poročila z ZORC Leopoldom iz Tržiča. V hiši sta bili TRGOVINA in POŠTA. Trgovec je bil Agatin mož Leopold Zorc vse dokler ni zbolel. Za njim je prevzel delo g. PRESTERL iz Ljubnega. Po vojni je bila hiša obnovljena. Hišna št. je Podnart 25. Sedanji lastnik stavbe je gospa Cvenkelj Milena roj. ZORC.

Napisal: Jože Rotar st. (julij 2018)

Desno je čuvajnica (vahtnca) od železnice, levo velika hiša je Zorčeva hiša. Slikano je z vrta od Katežove Tončke – sestre Marjana Golmajerja, ki se je sem priženila. To lipo sta Katežev ata in oče od Tončkinega moža podrla leta 1937. Ker je bila zelo debela in visoka, jo je bilo težko podirati, ker je zraven takoj proga in še elektrika.

Napisal: Franci Valant, p. d. Benč (oktober 2017)

Ledenica

Podnart št. 27 – Ledenica.

Ledenica, 1932

Vir: arhiv Miran Hladnik

Op.: Hiša ima na fasadi vklesano letnico 1932!

Ledenica je bila gospodarska stavba nekdanje gostilne, v pritličju so bila skladišča tudi za led, zgoraj pa sobe za goste. Ta velika stavba, ki je kulturni spomenik, je sedaj v lasti lovcev. V gostilni, ki je delovala še do 1965 je bila pošta, ki je že zaprta, zgoraj pa so stanovanja.

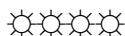
Vir: Rok Gašperšič

Op.: Najprej je bila pošta »Pri Zorc« (d. Podnart št. 25), v letih 1923-65 pa v gostilni Antona Pogačnika.

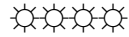
Lovski dom Kropa – v Podnartu

Vir: Foto Rok Gašperšič

Dernič

Podnart št. 29 – Pri Derniču.

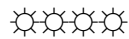

Amerikanec

Podnart št. 49 – Pri Amerikancu.

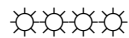
Lastnik pravi, da so njihovo domačijo imenovali tudi: Pər Helén, Pər Jánez in Pər Póštarjo.

Vir: RAGOR

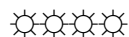
Božič

Podnart št. 53 – Pri Božiču.

Urenc

Podnart št. 54 – Pri Urencu.

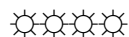

Vertež

Podnart št. 56 – Pri Vertežu.

Hišno ime izhaja iz popačenja imena lastnika. Ime mu je bilo Silvester.

Vir: RAGOR

Joštov hram

Podnart št. 25/a – Joštov hram.

Začetki gostilne segajo v leto 1988, ko se je v novo zgrajenem kompleksu v Podnartu rodilo družinsko podjetje. Prej je družina oskrbovala dom na Joštu (nad Kranjem) in to domačnost, delavnost in vnemo smo prinesli v Podnart, skupaj z imenom.

Vir: jostov-hram.si

.....

Neznaten kraj se je v svoji zgodovini povečal z dvema zamahoma: prvega je prinesla gorenjska železnica 1870. leta, druga pa komunistična nacionalizacija velikih posestnikov, na katerih zemlje so se zgradile delavske hiše po letu 1952. Kraj je sodil do 60. let 20. stoletja v dobravsko faro.

Lesen most čez Savo je neurje odneslo 1966., od takrat je most betoniran (ki pa se zaradi očitne preobremenjenosti že tudi krepko maje).

Kulturni dom so zgradili po letu 1950 po odkupu mizarske delavnice Joža Šolarja iz Podnarta, v šestdesetih letih je nastal Avto-moto dom, rečejo domačini, v letu 1987 je bil zgrajen stanovanjski blok, kjer so danes: Pošta Slovenije, Joštov hram, trgovina. (Nekdaj je na tistem mestu stal Tončkov hlev).

Sedanja tovarna Atotech ima korenine v predvojnem kemijskem laboratoriju in tovarni kozmetike Cimean, ker so jo v tridesetih letih 20. stoletja postavili Tončkovi sinovi, Ciril, doktor kemije Metod in Anton Pogačnik. Po vojni so jo podržavili in jo preimenovali v Kemično tovarno Podnart, ki je v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja izdelovala kemična gnojila in čistila z dvesto zaposlenimi.

Anton Pogačnik je pred vojno postavil žago, po vojni jo je opravljal LIP Bled, ki jo je prodal in ne deluje več.

Pri Podnartovcu (danes tam živi družina Slavka Resmana) je bil rojen Josip vitez Pogačnik (1966-1932), državnozborni poslanec na Dunaju, podpredsednik tega parlamenta, eden peterice, ki je 1917 prebrala majniško deklaracijo, prvi predsednik slovenske narodne vlade v Ljubljani, (prve slovenske države, ki je obstajala od 29. oktobra do 1. decembra 1918), veleposlanik na Dunaju, velik gospodarstvenik, tudi soustanovitelj železnice Kranj - Tržič 1908. Njegov vnuk Bogdan Pogačnik je bil znan novinar in tudi dolgoletni organizacijski vodja Slovenskega okteta. Spomenik Josipu Pogačniku so postavili v Podnartu na hribčku nad bivšo Zorčevo trgovino, portret je izdelal kipar Nikolaj Pirnat.

V Podnartu od 1965 neprekinjeno deluje pevski zbor, prvi dirigent je bil Matevž Fabijan, od 1980 pa zbor vodi Egi Gašperšič. Drugo desetletje obstoja prostovoljno

gasilsko društvo ter vsa povojna leta športno društvo Partizan. V kulturnem domu je bila vsa povojna leta do 1990 samostojna knjižnica, ki jo je opravljala Rezka Razpet. V Podnartu je bil rojen smučarski skakalec in ustanovitelj Elana v Begunjah Rudi Finžgar, in že pri Ovsišah omenjeni skakalec Jože Tolar, ki se je smrtno ponesrečil na prvem Poldovem memorialu v Planici 1965 na osemdesetmetrski skakalnici, ko je prvič nastopil za državno reprezentanco.

Do leta 1961 je bila v Podnartu tudi kmetijska zadruga, prav v Podnartu so poskušali v prvih letih po vojni z obdelovalnimi zadrugami.

Vir: KS Podnart (avtor Stane Mihelič)

.....

O Podnartu in okolici obširneje pišemo še v mapah:

Občina Ovsišje / Občina Podnart

Vodnjaki in vodovod na desnem bregu Save

Železniška postaja Podnart

Cesta Podnart-Kropa-Radovljica

Stara cesta Podnart-Brezje

Povojne gradnje na desnem bregu Save (1945-1960)

Povojne gradnje na desnem bregu Save (1960-1975)

Povojne gradnje na desnem bregu Save (1976-1990)

Zgodovina pošte v Radovljici in okolici

Kdo je kdo v Podnartu (Češnjica pri Kropi, Dobravica, Ovsišje, Podnart, Poljšica pri Podnartu, Prezrenje, Rovte, Zaloše).

.....

Hiše v Podnartu – nerazporejeno

Hiša zgrajena 1912
Vir: k2kern.nepremicnine

Hiša – zgrajena 1937
Vir: k2kern.nepremicnine

Hiša v Podnartu
Vir: indomio.si

.....

Sestavil: Goran Lavrenčak – DAR

Prvič objavljeno: 1. 10. 2017

glavrencak@gmail.com